

**รายงานผลการทบทวนความเหมาะสมของกฎหมาย
และการประเมินผลการบังคับใช้กฎหมาย ด้วยเครื่องมือแพลตฟอร์มนวัตกรรม
ระบบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายในระดับปฏิบัติการ
(Law Enforcement Indicators Operations System : LEI.OS.)**

**ส่วนที่ ๑ เกณฑ์การทบทวนความเหมาะสมของกฎหมาย ของตัวแบบ (Model) การประเมิน
ผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายในระดับปฏิบัติการ**

๑. เกณฑ์การทบทวนความร้ายแรงในการกระทำความผิดตามกฎหมาย : ทำให้ทราบว่าการมี การกำหนดโทษทางอาญาหรือไม่ หรือการกระทำความผิดดังกล่าวสมควรใช้มาตรการลงโทษแบบใดจึงจะเหมาะสมแทนการใช้โทษทางอาญา

๒. เกณฑ์การทบทวนการประเมินความเหมาะสมของกฎหมาย : ทำให้ทราบ ความเหมาะสมตามลำดับ และข้อเสนอในการดำเนินการต่อกฎหมายนั้น ๆ ว่า ควรมีการยกเลิก หรือแก้ไขปรับปรุง หรือยังคงกฎหมายดังกล่าวไว้ หรือวิธีการอื่นใด ๆ โดยหลักสำคัญในการพิจารณา คือ Regulatory Guillotine หลักการ ๕Cs ซึ่งได้จากการทบทวนวรรณกรรม

๓. เกณฑ์การทบทวนความรุนแรงของสภาพปัญหาหรือผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย : ทำให้ทราบความรุนแรงของสภาพปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายที่ต้องได้รับการทบทวน รวมถึงยืนยันวิธีการและจัดลำดับความเร่งด่วนในการทบทวนความเหมาะสม

๑. เกณฑ์การทบทวนความร้ายแรงในการกระทำความผิดตามกฎหมาย : ประกอบด้วย ๓ แบบย่อย

๑. เกณฑ์ลำดับที่หนึ่ง เกณฑ์ความร้ายแรงของการกระทำความผิด ซึ่งเป็นการใช้หลักยุติธรรม (principe de justice)

สำหรับเกณฑ์ความร้ายแรงของการกระทำความผิดเป็นการพิจารณาว่าการกระทำนั้น มีความร้ายแรงถึงขั้นที่สมควรกำหนดให้มีโทษอาญาหรือไม่ ซึ่งการกระทำความผิดจะมีระดับความร้ายแรง เพียงใดนั้นจะต้องพิจารณาจากตัวชี้วัด (indicateurs) สามประการประกอบกัน ได้แก่ (๑) ลักษณะ การกระทำความผิด (๒) ความสำคัญของสิ่งที่กฎหมายมุ่งคุ้มครอง และ (๓) ความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่สิ่งที่ กฎหมายมุ่งคุ้มครอง โดยแต่ละตัวชี้วัดจะมีเกณฑ์พิจารณาถึงความเหมาะสมในการกำหนดโทษอาญาในระดับที่ลดหลั่นกันไปตั้งแต่ระดับต่ำสุด (ค่าคะแนน ๑) ระดับปานกลาง (ค่าคะแนน ๒) จนถึงระดับสูงสุด (ค่าคะแนน ๓) โดยมีรายละเอียดตามตารางต่อไปนี้

ตัวชี้วัด	เกณฑ์การพิจารณา	ระดับที่สมควรกำหนดเป็น ความผิดอาญา
ลักษณะการกระทำผิด	การกระทำโดยเจตนา การกระทำโดยประมาท การผิดพลาดบกพร่อง	ระดับสูงสุด (ค่าคะแนน ๓) ระดับปานกลาง (ค่าคะแนน ๒) ระดับต่ำสุด (ค่าคะแนน ๑)
สิ่งที่กฎหมายมุ่งคุ้มครอง	คุณค่าระดับสูงที่มีอาจล่วงละเมิดได้ ^๑ สิทธิเสรีภาพที่อาจถูกจำกัดได้ ^๒ กฎระเบียบในการอยู่ร่วมกันในสังคม ^๓	ระดับสูงสุด (ค่าคะแนน ๓) ระดับปานกลาง (ค่าคะแนน ๒) ระดับต่ำสุด (ค่าคะแนน ๑)
ความเสียหาย	ความเสียหายร้ายแรง ความเสียหายเล็กน้อย ความเสี่ยงที่จะเกิดความเสียหาย	ระดับสูงสุด (ค่าคะแนน ๓) ระดับปานกลาง (ค่าคะแนน ๒) ระดับต่ำสุด (ค่าคะแนน ๑)

(๑) “คุณค่าระดับสูงที่มีอาจล่วงละเมิดได้” หมายถึง คุณค่าที่รับรองโดยกฎเกณฑ์ทางกฎหมายที่มีลำดับศักดิ์สูงกว่ากฎหมายของฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งได้แก่ รัฐธรรมนูญ หรือ พันธกรณีระหว่างประเทศ เช่น กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (Pacte international relatif aux droits civiques et politiques) สำหรับตัวอย่างของคุณค่าระดับสูงที่มีอาจล่วงละเมิดได้ เช่น ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์, ชีวิตของบุคคล หรือบูรณภาพแห่งดินแดน เป็นต้น

(๒) “สิทธิเสรีภาพที่อาจถูกจำกัดได้” ได้แก่ สิทธิและเสรีภาพส่วนใหญ่ที่รับรองไว้ โดยรัฐธรรมนูญหรือพันธกรณีระหว่างประเทศ แต่เป็นสิทธิและเสรีภาพที่มีข้อยกเว้นและอาจถูก จำกัดได้ เช่น เสรีภาพส่วนบุคคล ความปลอดภัยของบุคคล สิทธิในทรัพย์สิน ความเป็นอยู่ส่วนตัวและ ชีวิตครอบครัว การไม่เลือกปฏิบัติ ความเสมอภาค เสรีภาพในการนับถือศาสนาและแสดงความคิดเห็น สิทธิในการศึกษาอบรมและวัฒนธรรม และสิทธิในการมีสิ่งแวดล้อมที่ดี เป็นต้น

(๓) “กฎระเบียบในการอยู่ร่วมกันในสังคม” ได้แก่ กฎเกณฑ์ที่ใช้บังคับกับบุคคลบางประเภท เช่น การเก็บรักษาทะเบียนการค้าหรือเอกสารสำคัญต่าง ๆ ในการประกอบธุรกิจ หรือกฎเกณฑ์ที่ใช้บังคับกับการกระทำในบางเรื่อง เช่น การจอดรถกีดขวางทางจราจร หรือการฝ่าฝืน กฎเกณฑ์การปิดร้านค้าในวันอาทิตย์ ซึ่งเป็นการฝ่าฝืนกฎระเบียบแต่ไม่ก่ออันตรายแก่บุคคลอื่น

ได้ค่ามากกว่า ๗ : กรณีดังกล่าวนี้สมควรกำหนดให้การกระทำผิดนั้นมีโทษอาญา (ยุติการทำแบบประเมิน และดำเนินการประเมินต่อในแบบประเมินเกณฑ์การทบทวนการประเมินความเหมาะสมของกฎหมาย)

ได้ค่าน้อยกว่า ๕ : กรณีดังกล่าวนี้สมควรใช้มาตรการอื่นแทนโทษอาญา โดยจะนำมาตรการลงโทษทางปกครองหรือโทษทางแพ่งมาใช้บังคับนั้น และจะต้องพิจารณาต่อไปในเกณฑ์ลำดับที่สามหรือเกณฑ์เทคนิค

ได้ค่าระหว่าง ๕,๖,๗ : กรณีเหล่านี้จะ ถือว่าเป็นการกำลังกันว่าสมควรใช้โทษอาญาหรือมาตรการอื่นแทนโทษอาญา ซึ่งหากเป็นกรณีเหล่านี้กำหนดให้พิจารณาต่อไปในเกณฑ์ลำดับที่สองเพื่อที่จะพิจารณาถึงความสัมฤทธิ์ผลของโทษต่อไป

๒. เกณฑ์ลำดับที่สอง เกณฑ์ความสัมฤทธิ์ผลของโทษ (ซึ่งเป็นการใช้หลักอรรถประโยชน์ (principe d'utilité)

สำหรับแบบชุด ๑ ที่ได้ค่าระหว่าง ๕,๖,๗ : กรณีเหล่านี้จะ ถือว่าเป็นการกำลังกันว่าสมควรใช้โทษอาญาหรือมาตรการอื่นแทนโทษอาญา ซึ่งหากเป็นกรณีเหล่านี้กำหนดให้พิจารณาต่อไปในเกณฑ์ลำดับที่สอง เพื่อที่จะพิจารณาถึงความสัมฤทธิ์ผลของโทษต่อไป

ตัวชี้วัด	เกณฑ์การพิจารณา	ระดับที่สมควรกำหนด เป็นความผิดอาญา
ประสิทธิภาพของโทษอาญา ที่กำหนดในกฎหมาย	ไม่มีการกำหนดโทษอาญาไว้ โทษอาญาไม่มีประสิทธิภาพ โทษอาญามีประสิทธิภาพ	ระดับสูงสุด (ค่าคะแนน ๓) ระดับปานกลาง (ค่าคะแนน ๒) ระดับต่ำสุด (ค่าคะแนน ๑)
ประสิทธิภาพของโทษอื่น ๆ นอกจากโทษอาญา	ไม่มีการกำหนดโทษอื่น ๆ ไว้ โทษอื่น ๆ ไม่มีประสิทธิภาพ โทษอื่น ๆ มีประสิทธิภาพ	ระดับสูงสุด (ค่าคะแนน ๓) ระดับปานกลาง (ค่าคะแนน ๒) ระดับต่ำสุด (ค่าคะแนน ๑)
ความพร้อมในการบังคับใช้ โทษอาญา	พร้อมที่จะสืบสวนและพิจารณาคดี พร้อมสืบสวนแต่ไม่พร้อมพิจารณาคดี ไม่มีความพร้อมในการสืบสวน	ระดับสูงสุด (ค่าคะแนน ๓) ระดับปานกลาง (ค่าคะแนน ๒) ระดับต่ำสุด (ค่าคะแนน ๑)

ผลคำนวณได้ค่ามากกว่า ๗ : กรณีดังกล่าวนี้สมควรกำหนดให้การกระทำความผิดมีโทษอาญาได้ อาญา (ยุติการทำแบบประเมิน และดำเนินการประเมินต่อไปในแบบประเมินเกณฑ์การทบทวนการประเมินความเหมาะสมของกฎหมาย)

ผลคำนวณได้ค่าน้อยกว่า ๗ : กรณีดังกล่าวนี้ย่อมไม่สมควรกำหนดให้การกระทำความผิดมีโทษอาญาเป็นการเฉพาะอีก เป็นต้น สมควรใช้มาตรการอื่นแทนโทษอาญา โดยจะนำมาตรการลงโทษทางปกครองหรือโทษทางแพ่งมาใช้บังคับนั้น และจะต้องพิจารณาต่อไปในเกณฑ์ลำดับที่สามหรือเกณฑ์เทคนิค

๓. เกณฑ์ลำดับที่สาม เกณฑ์เทคนิค ซึ่งเป็นการใช้หลักยุติธรรมและหลักอรรถประโยชน์ควบคู่กัน

สำหรับแบบชุด ๑ ที่ได้ค่าน้อยกว่า ๕ : กรณีดังกล่าวนี้สมควรใช้มาตรการอื่นแทนโทษอาญา โดยจะนำมาตรการลงโทษทางปกครองหรือโทษทางแพ่งมาใช้บังคับนั้น และจะต้องพิจารณาต่อไปในเกณฑ์ลำดับที่สามหรือเกณฑ์เทคนิค

และ สำหรับแบบชุด ๒ ที่ได้ค่าน้อยกว่า ๗ : กรณีดังกล่าวนี้ย่อมไม่สมควรกำหนดให้การกระทำความผิดมีโทษอาญาเป็นการเฉพาะอีก เป็นต้น สมควรใช้มาตรการอื่นแทนโทษอาญา โดยจะนำมาตรการลงโทษทางปกครองหรือโทษทางแพ่งมาใช้บังคับนั้น และจะต้องพิจารณาต่อไปในเกณฑ์ลำดับที่สามหรือเกณฑ์เทคนิค

ตัวชี้วัด	เกณฑ์การพิจารณา	ระดับที่สมควรกำหนดเป็นความผิดอาญา	
		โทษทางแพ่ง หรือ การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท	โทษทางปกครอง
ความเสียหาย ^๑	ความเสียหายเกิดขึ้นแล้ว ความเสียหายอาจเกิดขึ้นได้ ไม่เกิดความเสียหายกับบุคคลเฉพาะราย	ระดับสูงสุด (ค่าคะแนน ๓) ระดับปานกลาง (ค่าคะแนน ๒) ระดับต่ำสุด (ค่าคะแนน ๑)	ระดับต่ำสุด (ค่าคะแนน ๑) ระดับปานกลาง (ค่าคะแนน ๒) ระดับสูงสุด (ค่าคะแนน ๓)
สิ่งที่มุ่งคุ้มครอง ^๒	ประโยชน์ส่วนบุคคล ประโยชน์สาธารณะ ประโยชน์ของทางราชการ	ระดับสูงสุด (ค่าคะแนน ๓) ระดับปานกลาง (ค่าคะแนน ๒) ระดับต่ำสุด (ค่าคะแนน ๑)	ระดับต่ำสุด (ค่าคะแนน ๑) ระดับปานกลาง (ค่าคะแนน ๒) ระดับสูงสุด (ค่าคะแนน ๓)
การกระทำผิด ^๓	การฝ่าฝืนหน้าที่ทางแพ่ง การกระทำใด ๆ การฝ่าฝืนหน้าที่ทางปกครอง	ระดับสูงสุด (ค่าคะแนน ๓) ระดับปานกลาง (ค่าคะแนน ๒) ระดับต่ำสุด (ค่าคะแนน ๑)	ระดับต่ำสุด (ค่าคะแนน ๑) ระดับปานกลาง (ค่าคะแนน ๒) ระดับสูงสุด (ค่าคะแนน ๓)

พิจารณาว่า คะแนนวิธีการระหว่าง “โทษทางแพ่ง หรือ การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท” หรือ “โทษทางปกครอง” **สูงกว่า** ให้ยึดมาตรการอื่นแทนโทษอาญาดังกลางแทนโทษอาญา

- (๑) ลักษณะความเสียหาย ซึ่งเป็นการพิจารณาว่าการกระทำนั้นได้ก่อความเสียหายแก่บุคคลเฉพาะรายแล้วหรือไม่ได้ก่อความเสียหายแก่ผู้ใด หรืออาจจะก่อความเสียหายขึ้นได้
- (๒) สิ่งที่ถูกกฎหมายมุ่งคุ้มครอง ซึ่งต้องพิจารณาว่าการกระทำนั้นเป็นการล่วงละเมิดต่อประโยชน์ส่วนบุคคล ประโยชน์ของทางราชการ หรือเป็นการล่วงละเมิดต่อประโยชน์ส่วนรวมโดยทั่วไป และ
- (๓) ลักษณะการกระทำผิด ซึ่งจะพิจารณาว่าเป็นการฝ่าฝืนหน้าที่ทางแพ่ง หน้าที่ทางปกครอง หรือเป็นการฝ่าฝืนหน้าที่ใด ๆ ที่มีลักษณะกลาง ๆ

๒. เกณฑ์การทบทวนการประเมินความเหมาะสมของกฎหมาย

เป็นเกณฑ์ที่ได้จากการนำข้อมูลทั้งการจากการทบทวนวรรณกรรมการสัมภาษณ์เชิงลึก (In – depth interview) มาวิเคราะห์สภาพปัญหาและสภาพแวดล้อมของการบังคับใช้กฎหมายที่ดำเนินการทบทวน รวมถึงจัดลำดับความสำคัญของกฎหมายที่ควรมีการทบทวนความเหมาะสมตามลำดับ และข้อเสนอในการดำเนินการต่อกฎหมายนั้น ๆ ว่า ควรมีการยกเลิก หรือแก้ไขปรับปรุง หรือยังให้คงกฎหมายดังกล่าวไว้ หรือวิธีการอื่นใด ๆ โดยหลักสำคัญในการพิจารณาคือ Regulatory Guillotine หลักการ ๕Cs ซึ่งได้จากการทบทวนวรรณกรรม ประกอบด้วย

๑. Cut คือ การยกเลิก
๒. Change คือ การปรับปรุง
๓. Combine คือ การควบรวมกรณีทับซ้อน
๔. Continue คือ การคงไว้เช่นเดิม
๕. Create คือ การสร้างกฎหมายใหม่กรณีที่จำเป็น

หลักเกณฑ์การทบทวน การประเมิน	ตัวบ่งชี้การทบทวนการประเมิน (โปรดเลือกให้คะแนนกับตัวบ่งชี้ที่มีสถานการณ์ในการบังคับใช้กฎหมายมากที่สุด)														
	ระดับต่ำสุด (ค่าคะแนน ๑) ระดับปานกลาง (ค่าคะแนน ๒) จนถึงระดับสูงสุด (ค่าคะแนน ๓)														
	Cut			Change			Combine			Continue			Create		
	[O ๑]	[O ๒]	[O ๓]	[O ๑]	[O ๒]	[O ๓]	[O ๑]	[O ๒]	[O ๓]	[O ๑]	[O ๒]	[O ๓]	[O ๑]	[O ๒]	[O ๓]
มิติที่ ๑	ข้อถาม			ข้อถาม			ข้อถาม			ข้อถาม			ข้อถาม		
มิติที่ ๒-๑๓	มิติที่ ๒-๑๓			มิติที่ ๒-๑๓			มิติที่ ๒-๑๓			มิติที่ ๒-๑๓			มิติที่ ๒-๑๓		
สรุปผลคะแนน	คะแนนสูงสุด ๑๓*๓ = ๓๙ ^๑ คะแนนต่ำสุด ๑๓*๐ = ๐			คะแนนสูงสุด ๑๓*๓ = ๓๙ ^๒ คะแนนต่ำสุด ๑๓*๐ = ๐			คะแนนสูงสุด ๑๓*๓ = ๓๙ ^๓ คะแนนต่ำสุด ๑๓*๐ = ๐			คะแนนสูงสุด ๑๓*๓ = ๓๙ ^๔ คะแนนต่ำสุด ๑๓*๐ = ๐			คะแนนสูงสุด ๑๓*๓ = ๓๙ ^๕ คะแนนต่ำสุด ๑๓*๐ = ๐		

พิจารณาว่า คะแนนวิธีการระหว่าง วิธีการตามหลักสำคัญในการพิจารณาคือ Regulatory Guillotine หลักการ ๕Cs วิธีการใด วิธีการทบทวนกฎหมายที่ได้คะแนนสูงที่สุดจะเป็นวิธีที่ใช้ในการทบทวนการประเมินความเหมาะสมของกฎหมาย โดยผู้ที่ประเมินต้องนำข้อมูลเชิงคุณภาพมาประกอบกับการให้คะแนนในแต่ละมิติ เพื่อเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์

๓. เกณฑ์การทบทวนความรุนแรงของสภาพปัญหาหรือผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย

เป็นการดำเนินการด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อการสรุปสำรวจความรุนแรงของสภาพปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายที่ต้องได้รับการทบทวน รวมถึงยืนยันวิธีการและจัดลำดับความเร่งด่วนในการทบทวน ความเหมาะสมของกฎหมาย เพื่อทราบข้อมูลสภาพปัญหาและผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมายมิติใด ในรูปแบบลิเคิร์ตสเกล (Likert rating scales) ๓ ระดับ โดยแบ่งออกเป็น ๔ มิติ ได้แก่

- (A) ด้านผู้บังคับใช้กฎหมาย
- (B) ด้านผู้ถูกบังคับใช้กฎหมาย/ผู้มีส่วนได้เสีย
- (C) ด้านหน่วยงาน/องค์กรบังคับใช้กฎหมาย
- (D) ด้านบทบัญญัติของกฎหมาย

ตารางที่ ๒.๙ ตารางหลักเกณฑ์การทบทวนความรุนแรงของสภาพปัญหาหรือผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย

ข้อคำถาม/ประเภทชุดคำถาม	ระดับความคิดเห็น/การรับรู้		
	ระดับต่ำสุด (ค่าคะแนน ๑)	ระดับปานกลาง (ค่าคะแนน ๒)	ระดับสูงสุด (ค่าคะแนน ๓)
ข้อคำถาม/จำนวนข้อรวม			
(A) ด้านผู้บังคับใช้กฎหมาย / จำนวนข้อ ๕ ข้อ (๑-๕)	A ผลบวกข้อ ๑ - ๕	B ผลบวกข้อ ๑ - ๕	C ผลบวกข้อ ๑ - ๕
	(A+B+C)/๕		
A๑.๑ เจ้าหน้าที่รัฐผู้บังคับใช้กฎหมายไม่มีความเสมอภาคและบังคับใช้กฎหมายสองมาตรฐาน			
A๒.๒ มีการทุจริตคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่รัฐผู้บังคับใช้กฎหมาย			
A๓.๓ เจ้าหน้าที่รัฐผู้บังคับใช้กฎหมายหย่อนยานและล่าช้าในการบังคับใช้กฎหมายให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่เหมาะสมตามที่กฎหมายกำหนด			
A๔.๔ เจ้าหน้าที่รัฐผู้บังคับใช้กฎหมายขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องครบถ้วนตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน			
A๕.๕ การขาดวินัยของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติตามกฎหมาย			

ข้อคำถาม/ประเภทชุดคำถาม	ระดับความคิดเห็น/การรับรู้		
ข้อคำถาม/จำนวนข้อรวม	ระดับต่ำสุด (ค่า คะแนน ๑)	ระดับปานกลาง (ค่าคะแนน ๒)	ระดับสูงสุด (ค่า คะแนน ๓)
(B) ด้านผู้ถูกบังคับใช้กฎหมาย/ผู้มีส่วนได้เสีย /จำนวนข้อ ๙ ข้อ (๖-๑๔)	A ผลบวก ข้อ ๖-๑๔	B ผลบวก ข้อ ๖-๑๔	C ผลบวก ข้อ ๖-๑๔
	(A+B+C)/๙		
B๑.๖ ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของกฎหมายดังกล่าวที่ต้องถูกบังคับใช้			
B๒.๗ ประชาชนไม่เคยรับทราบหรือมีส่วนร่วมว่ามีกฎหมายดังกล่าวที่ต้องถูกบังคับใช้			
B๓.๘ ประชาชนไม่ยอมให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมาย			
B๔.๙ ประชาชนเห็นว่ากฎหมายดังกล่าวไม่มีความศักดิ์สิทธิ์พอที่ควรจะต้องให้ความเคารพกฎหมาย			
B๕.๑๐ ประชาชนรักษาผลประโยชน์ของตนเองในทางทุจริตด้วยการหลีกเลี่ยงและหาช่องโหว่ ใช้กฎหมาย	จากการบังคับ		
B๖.๑๑ ประชาชนเห็นว่าจากการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวไม่มีความคุ้มค่าหรือได้สัดส่วนเมื่อเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ กับภาระของประชาชนและทรัพยากรที่ใช้ในการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย			
B๗.๑๒ ประชาชนเห็นว่าจากการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวไม่สามารถอำนวยความสะดวก ธรรมและธรรมภิบาลได้ตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย	ตามหลักนิติ		
B๘.๑๓ ประชาชนเห็นว่าจากการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย	ในทางที่ดีขึ้นได้		
B๙.๑๔ ประชาชนเห็นว่าจากการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวไม่มีผลให้ท่านได้รับการบริการในทางที่ดีขึ้นตามเจตนารมณ์ ของกฎหมาย			

ข้อคำถาม/ประเภทชุดคำถาม	ระดับความคิดเห็น/การรับรู้		
ข้อคำถาม/จำนวนข้อรวม	ระดับต่ำสุด (ค่า คะแนน ๑)	ระดับปานกลาง (ค่าคะแนน ๒)	ระดับสูงสุด (ค่า คะแนน ๓)
(C) ด้านหน่วยงาน/องค์กรบังคับใช้กฎหมาย / จำนวนข้อ ๔ ข้อ (๑๕-๑๘)	A ผลบวก ข้อ ๑๕-๒๘	B ผลบวก ข้อ ๑๕-๒๘	C ผลบวก ข้อ ๑๕-๒๘
	(A+B+C)/๔		
C๑.๑๕ หน่วยงาน/องค์กรที่บังคับใช้กฎหมายไม่รับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง และ/หรือ ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากกฎหมายนั้น			
C๒.๑๖ หน่วยงาน/องค์กรที่บังคับใช้กฎหมายขาดการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานในกระบวนการต่าง ๆ ตามขั้นตอนของกฎหมายที่ชัดเจน			
C๓.๑๗ หน่วยงาน/องค์กรที่บังคับใช้กฎหมายขาดการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบังคับใช้กฎหมาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ			
C๔.๑๘ หน่วยงาน/องค์กรที่บังคับใช้กฎหมายขาดการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบอย่างต่อเนื่อง			
(D) ด้านบทบัญญัติของกฎหมาย / จำนวนข้อ ๖ ข้อ (๑๙-๒๔)	A ผลบวก ข้อ ๑๙ - ๒๔	B ผลบวก ข้อ ๑๙ - ๒๔	C ผลบวก ข้อ ๑๙ - ๒๔
	(A+B+C)/๖		
D๑.๑๙ บทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวมีเจตนารมณ์ เหตุผลและความจำเป็น และวัตถุประสงค์ที่ไม่สมเหตุสมผลและไม่เหมาะสมกับสถานการณ์การบังคับใช้กฎหมายในปัจจุบัน			
D๒.๒๐ บทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวมีเจตนารมณ์ เหตุผลและความจำเป็น และวัตถุประสงค์ที่ไม่สอดคล้องกับภารกิจหลักขององค์กรบังคับใช้กฎหมาย และ/หรือยุทธศาสตร์ชาติ และ/หรือ แนวทางปฏิรูปของประเทศ และ/หรือ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติ			

ข้อคำถาม/ประเภทข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น/การรับรู้		
ข้อคำถาม/จำนวนข้อรวม	ระดับต่ำสุด (ค่า คะแนน ๑)	ระดับปานกลาง (ค่าคะแนน ๒)	ระดับสูงสุด (ค่า คะแนน ๓)
D๓.๒๑ บทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวมีการบังคับใช้ที่ไม่สมเหตุสมผลและไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์พัฒนาการของเทคโนโลยีและวิถีชีวิตของประชาชน/ผู้มีส่วนได้เสียในปัจจุบัน			
D๔.๒๒ บทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวเอื้อประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่ในการใช้ดุลพินิจในการใช้อำนาจ ในการบังคับใช้กฎหมาย			
D๕.๒๓ บทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพของประชาชน หรือการแข่งขันหรือการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ			
D๖.๒๔ บทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวก่อให้เกิดภาระเกินความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพของประชาชน หรือทำให้รัฐมีต้นทุนที่เกิดขึ้นมากยิ่งขึ้นจากการปฏิบัติตามและการบังคับการ ให้เป็นไปตามกฎหมาย			
คะแนนรวม	A ผลบวก ข้อ ๑ - ๒๔	B ผลบวก ข้อ ๑ - ๒๔	C ผลบวก ข้อ ๑ - ๒๔
คะแนนเฉลี่ยรวม	$(A+B+C)/๒๔$		

หลักเกณฑ์ในการคำนวณผล

นำคะแนนเฉลี่ยดังกล่าวมาจัดลำดับความแรงด้วยค่าเฉลี่ยระดับความรุนแรงของสภาพปัญหาหรือผลกระทบที่กลุ่มตัวอย่างได้รับจากการบังคับใช้กฎหมายได้ เป็น ๓ ระดับ ได้แก่

ตัวมากที่สุด : ค่าเฉลี่ย ๒.๓๕-๓.๐๐ ความรุนแรงของสภาพปัญหาหรือผลกระทบที่กลุ่มตัวอย่างได้รับจากการบังคับใช้กฎหมายอยู่ในระดับมาก จึงควรดำเนินการโดยด่วนที่สุด

ตัวมาก : ค่าเฉลี่ย ๐.๖๘-๒.๓๔ ความรุนแรงของสภาพปัญหาหรือผลกระทบที่กลุ่มตัวอย่างได้รับจากการบังคับใช้กฎหมายอยู่ในระดับปานกลาง จึงควรดำเนินการโดยพิจารณาศึกษาเพิ่มเติมและดำเนินการในระยะต่อไป

ปกติ : ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐-๑.๖๗ ความรุนแรงของสภาพปัญหาหรือผลกระทบที่กลุ่มตัวอย่างได้รับจากการบังคับใช้กฎหมายอยู่ในระดับน้อย สามารถดำเนินการได้ในระยะต่อไป

ส่วนที่ ๒ เกณฑ์การประเมินการบังคับใช้กฎหมาย ของตัวแบบ (Model) การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายในระดับปฏิบัติการ

เกณฑ์การประเมินการบังคับใช้กฎหมาย ของตัวแบบ (Model) การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายในระดับปฏิบัติการ เป็นเกณฑ์ที่ได้จากผลการศึกษาของโครงการทบทวนและประเมินผลเครื่องมือการประเมินผล การบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement Indicators : LEI) สำคัญ จะกล่าวถึงเครื่องมือการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายที่มาจากการนำเครื่องมือการประเมินการบังคับใช้กฎหมาย (LEI) ซึ่งได้มีการนำไปผนวกกับแบบรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและแนวทางประเมินผล เพื่อทดสอบประสิทธิภาพของเครื่องมือการประเมินการบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement Indicator - LEI) โดยเฉพาะในแง่ของการสามารถวิเคราะห์และประเมินกฎหมาย และความเป็นมิตรต่อผู้ใช้งาน (User friendliness) เมื่อนำไปใช้จริงโดยบุคลากรหน่วยงานที่มีผู้ใช้ผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้ในการประเมินกฎหมายใน ความรับผิดชอบของหน่วยงานในกระทรวงยุติธรรม ที่ครบกำหนดการประเมินและเป็นกฎหมายที่ส่งผลกระทบต่อ ประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมไทย ในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ตลอดจนเพื่อนำผล การประเมินกฎหมายในความรับผิดชอบของหน่วยงานในกระทรวงยุติธรรม เสนอต่อที่ประชุมระดับผู้บริหาร กระทรวงยุติธรรม และผลักดันสู่การดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ประกอบด้วย ประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

๒.๑ ข้อตกลงเบื้องต้นในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย/กฎ

๒.๒ เกณฑ์การให้คะแนนและเกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย/กฎ

๒.๑ ข้อตกลงเบื้องต้นในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย/กฎ

๒.๑.๑ วัตถุประสงค์ของการพัฒนาระบบประเมินผลการบังคับใช้กฎหมาย/กฎ

หน่วยงานที่เป็นผู้รับผิดชอบกฎหมาย/กฎ จำเป็นต้องพัฒนาระบบและกลไกเพื่อการประเมินผล การบังคับใช้กฎหมาย/กฎ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อให้กฎหมาย/กฎ มีความทันสมัยและสอดคล้องกับสถานการณ์ สภาพปัญหาในปัจจุบันและ แนวโน้มในอนาคต

๒. เพื่อตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย/กฎ โดยพิจารณาตามตัวชี้วัดในองค์ประกอบต่าง ๆ ให้เป็นไปตามเกณฑ์และได้มาตรฐาน

๓. เพื่อให้หน่วยงานที่ออกกฎหมาย/กฎ มีข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นที่ลงสรุปได้ว่ากฎหมาย/กฎนั้น สามารถนำไปบังคับใช้ได้ตรงตามเจตนารมณ์และความมุ่งหมายของกฎหมาย/กฎที่กำหนดไว้

๔. เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถระบุได้ว่ากฎหมาย/กฎนั้น ๆ ควรที่จะปรับปรุง แก้ไข หรือยกเลิก โดยพิจารณาจากหลักฐานประกอบที่เป็นมาตรฐาน

๕. เพื่อให้ได้ข้อมูลสาธารณะที่เป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทำให้มั่นใจว่ากฎหมาย/กฎ ที่มีอยู่ นั้นสามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๑.๒ นิยามศัพท์

๑. ผู้บังคับใช้กฎหมาย/กฎ หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานที่เปลี่ยนเนื้อหาสาระของกฎหมาย/กฎ สู่การปฏิบัติ อย่างเป็นรูปธรรมสามารถดำเนินการตามกระบวนการและขั้นตอนต่าง ๆ ตามที่กฎหมาย/กฎ กำหนด ซึ่งเป็น บุคลากรที่มาจากหน่วยงานต่าง ๆ ในกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย/กฎฉบับนั้น ๆ

๒. ผู้ถูกบังคับใช้กฎหมาย/กฎ หมายถึง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และ/หรือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับกฎหมาย/ กฎ ที่บัญญัติให้ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง ได้แก่ ประชาชน/ผู้มีส่วนได้เสีย (เช่น เจ้าหน้าที่ องค์กรหรือ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือ ผู้รับบริการ ฯลฯ ซึ่งหน่วยงานต้องวิเคราะห์ตามบริบทการบังคับใช้ของกฎหมายฉบับนั้นๆ) ผู้รับประโยชน์ ผู้รับบริการ ผู้ที่ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมาย/กฎ เป็นต้น

๓. ความจำเป็นในการมี/ใช้กฎหมาย/กฎในปัจจุบัน หมายถึง การวิเคราะห์ การประเมินความสอดคล้องและความสัมพันธ์ระหว่างเจตนารมณ์ความมุ่งหมายของกฎหมาย/กฎฉบับที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน กับสภาพการณ์ พัฒนาการของเทคโนโลยี และวิถีชีวิตของประชาชน/ผู้มีส่วนได้เสีย (เช่น เจ้าหน้าที่ องค์กร หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือ ผู้รับบริการ ฯลฯ ซึ่งหน่วยงานต้องวิเคราะห์ตามบริบทการบังคับใช้ของกฎหมายฉบับนั้นๆ) รวมทั้งสภาพปัญหาและการแก้ไขปัญหาในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต

๔. บทบัญญัติของกฎหมาย/กฎ หมายถึง เนื้อหาสาระและบทกำหนดโทษที่ระบุไว้ในกฎหมาย/กฎ แต่ละฉบับรวมทั้งการออกกฎหมาย/กฎลูกเพื่อนำไปสู่การบังคับใช้ ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย/กฎ ซึ่งบทบัญญัติของกฎหมาย/กฎนี้ ยังรวมถึงการพิจารณาตั้งแต่เริ่มตรากฎหมาย/กฎจากหน่วยงานและนโยบายที่เป็นต้นร่างของกฎหมาย/กฎ ที่จะต้องมีกระบวนการที่โปร่งใส และได้รับการยอมรับจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

๕. การนำกฎหมาย/กฎไปบังคับใช้ หมายถึง กระบวนการขั้นตอนหรือวิธีการในการนำบทบัญญัติของกฎหมาย/กฎ ไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายทั้งบุคคลและองค์กร ซึ่งจะต้องดำเนินการผ่านผู้ปฏิบัติงานด้านการบังคับใช้กฎหมาย/กฎ อาทิ ตำรวจ หนายความ หรือหน่วยงานอื่นที่ผิดชอบการดำเนินการตามที่กฎหมาย/กฎ กำหนด

๖. ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมของผู้ถูกบังคับใช้กฎหมาย/กฎ หมายถึง การรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมาย/กฎ ความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมาย/กฎ ความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นในกฎหมาย/กฎ ทักษะและลักษณะพฤติกรรมของผู้ถูกบังคับใช้กฎหมาย/กฎที่เกิดขึ้นหลังจากกฎหมาย/กฎมีผลบังคับใช้

๗. ผลที่ได้รับจากการบังคับใช้กฎหมาย/กฎ หมายถึง สิ่งที่ได้ออกมาเป็นรูปธรรมหรือรับรู้ได้จากการบังคับใช้กฎหมาย/กฎนั้น ซึ่งมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกฎหมาย/กฎ โดยถือเป็นผลโดยตรงที่เกิดขึ้นหลังจากกฎหมาย/กฎ ใช้บังคับ

๘. ผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย/กฎ หมายถึง ผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบที่เกิดขึ้นต่อเศรษฐกิจ สังคม สภาพแวดล้อม หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องจากการบังคับใช้กฎหมาย/กฎ หรือการดำเนินการทางกฎหมาย/กฎ

๙. ความคุ้มค่าของการตราและใช้กฎหมาย/กฎ เมื่อเทียบกับส่วนได้ส่วนเสียที่ประชาชน/ผู้มีส่วนได้เสีย (เช่น เจ้าหน้าที่ องค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือ ผู้รับบริการ ฯลฯ ซึ่งหน่วยงานต้องวิเคราะห์ตามบริบทการบังคับใช้ของกฎหมายฉบับนั้น ๆ) หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะได้รับ หมายถึง การพิจารณาอรรถประโยชน์ของการตรา/ใช้กฎหมาย/กฎ โดยไม่ได้พิจารณาแค่เพียงความคุ้มค่าด้านตัวเงิน โดยคำนวณจากทรัพยากร ต้นทุนและค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการบังคับใช้กฎหมาย/กฎเทียบกับประโยชน์เท่านั้น หากยังต้องพิจารณาให้ครอบคลุมถึงความคุ้มค่าในแง่สังคมและคุณภาพชีวิตของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงส่วนได้ส่วนเสีย ผลกระทบ หรือผลที่ไม่คาดหวังที่เกิดขึ้น

๒.๑.๓ เครื่องมือการประเมินผลการบังคับใช้กฎหมาย/กฎ

เครื่องมือการประเมินผลการบังคับใช้กฎหมาย/กฎ โดยแบ่งออกเป็น ๓ แบบตามประเภทของกฎหมาย/กฎ ได้แก่ ๑) กฎหมาย/กฎที่มีลักษณะบังคับ ๒) กฎหมาย/กฎประเภทการให้บริการ และ ๓) กฎหมาย/กฎประเภทการบริหารเชิงนโยบาย แต่อย่างไรก็ตามอาจจะมีกฎหมาย/กฎที่มีลักษณะแตกต่างจากที่มีการแบ่งทั้งสามประเภทข้างต้น ดังนั้นเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการประเมินสามารถใช้ดุลพินิจในการเลือกตัวชี้วัดที่เหมาะสมและปรับข้อความของเกณฑ์พิจารณาให้เหมาะสมกับบริบทของกฎหมาย/กฎที่จะประเมิน โดยเครื่องมือการประเมินผลบังคับใช้กฎหมาย/กฎ มุ่งเน้นไปที่การนำไปใช้ในการช่วยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย/กฎในการเตรียมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการรายงานผลการประเมิน

ผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย/กฎ ตามที่พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนด ซึ่งสามารถนำไปใช้ประเมินกฎหมาย/กฎ ตามมาตรา ๒๘ ประกอบด้วย พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติ พระราชกำหนด และประกาศหรือคำสั่งที่มีผลบังคับเช่นเดียวกับกฎหมาย/กฎ รวมทั้งกฎที่ออกตามความในกฎหมาย/กฎข้างต้นด้วย โดยมีข้อยกเว้นในมาตรา ๒๙ ซึ่งประกอบด้วยกฎหมาย/กฎ ดังนี้

(๑) กฎหมาย/กฎที่มีผลใช้บังคับเฉพาะระยะเวลาหนึ่งและระยะเวลานั้นได้ล่วงพ้นไปแล้ว เช่น กฎหมาย/กฎว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ กฎหมาย/กฎว่าด้วยการโอนงบประมาณรายจ่าย กฎหมาย/กฎว่าด้วยการกู้เงินของรัฐบาล เป็นต้น

(๒) กฎหมาย/กฎที่บัญญัติให้ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง และได้มีการดำเนินการตามกฎหมาย/กฎนั้นแล้ว เช่น กฎหมาย/กฎให้ใช้ประมวลกฎหมาย/กฎ กฎหมาย/กฎเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ กฎหมาย/กฎโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน กฎหมาย/กฎจัดตั้งศาล กฎหมาย/กฎจัดตั้งจังหวัด เป็นต้น

(๓) กฎหมาย/กฎว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม หรือการจัดตั้งหรือการจัดองค์กรของหน่วยงานของรัฐ เฉพาะที่ไม่มีผลกระทบต่อประชาชน/ผู้มีส่วนได้เสีย (เช่น เจ้าหน้าที่ องค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือ ผู้รับบริการ ฯลฯ ซึ่งหน่วยงานต้องวิเคราะห์ตามบริบทการบังคับใช้ของกฎหมายฉบับนั้นๆ)

(๔) กฎหมาย/กฎที่กำหนดลักษณะของเครื่องแสดงวิทยฐานะ เครื่องหมาย หรือเครื่องแบบ

(๕) ประมวลกฎหมาย/กฎ

(๖) กฎหมาย/กฎอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ได้แก่ ๑) กฎมณเฑียรบาลทุกฉบับและที่แก้ไขเพิ่มเติม และกฎหมาย/กฎเกี่ยวกับกิจการในพระมหากษัตริย์ ๒) กฎหมาย/กฎเกี่ยวกับการบริหารการศาสนา ๓) กฎหมาย/กฎเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ และ ๔) กฎหมาย/กฎเกี่ยวกับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันสำหรับองค์การระหว่างประเทศและการประชุมระหว่างประเทศในประเทศไทย

๒.๑.๔ องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของเครื่องมือการประเมินผลการบังคับใช้กฎหมาย/กฎ

เครื่องมือการประเมินผลการบังคับใช้กฎหมาย/กฎ โดยแบ่งออกเป็น ๓ แบบตามประเภทของกฎหมาย/กฎ ได้แก่ ๑) กฎหมาย/กฎที่มีลักษณะบังคับ ๒) กฎหมาย/กฎประเภทการให้บริการ และ ๓) กฎหมาย/กฎประเภทการบริหารเชิงนโยบาย เพื่อนำมาสู่การกำหนดกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียของกฎหมาย/กฎแต่ละประเภท โดยมีรายละเอียดในการประเมิน ๕ ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเบื้องต้น

ส่วนที่ ๒ การวิเคราะห์ความจำเป็นและผลกระทบของกฎหมาย/กฎ

ส่วนที่ ๓ การตรวจสอบเนื้อหาของกฎหมาย/กฎ

ส่วนที่ ๔ การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย/กฎ

ส่วนที่ ๕ ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย/กฎและข้อเสนอแนะเพื่อการดำเนินการ

โดยมีรายละเอียดในการประเมินเป็น ๓ ส่วน จาก ๕ ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ ๒-๔ โดยจำแนกเป็นการประเมินกฎหมาย/กฎที่มีลักษณะบังคับประกอบด้วย ๑๖ องค์ประกอบ ๓๕ ตัวชี้วัด โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ส่วนที่ ๒ การวิเคราะห์ความจำเป็นและผลกระทบของกฎหมาย/กฎ คำนวณน้ำหนักคะแนน ๑๐๐ คะแนน

ส่วนที่ ๓ การตรวจสอบเนื้อหาของกฎหมาย/กฎ คำนวณน้ำหนักคะแนน ๑๐๐ คะแนน

ส่วนที่ ๔ การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย/กฎ คำนวณน้ำหนักคะแนน ๑๐๐ คะแนน

องค์ประกอบ /ตัวบ่งชี้	ประเด็น	จำนวนตัว บ่งชี้	ค่าน้ำหนัก
LE+ ๑	ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเบื้องต้น	NA	NA
LE+ ๑.๑	หน่วยงานผู้รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์	NA	NA
LE+ ๑.๒	หน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมาย/กฎ	NA	NA
LE+ ๑.๓	ผู้รักษาการตามกฎหมาย/กฎ	NA	NA
LE+ ๑.๔	เหตุแห่งการประเมินสัมฤทธิ์	NA	NA
LE+ ๑.๕	วันที่มีเหตุแห่งการประเมินผลสัมฤทธิ์	NA	NA
LE+ ๑.๖	รายชื่อกฎที่เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลสัมฤทธิ์	NA	NA
LE+ ๑.๗	รายชื่อกฎที่ดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์เป็นการเฉพาะ(ประเมินผลสัมฤทธิ์เป็นรายฉบับตามแบบรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎ)	NA	NA
LE+ ๒	ส่วนที่ ๒ การวิเคราะห์ความจำเป็นและผลกระทบของกฎหมาย/กฎ	๒๐	๑๐๐.๐๐๐
LE+ ๒.๑	กฎหมาย/กฎนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาใด	๓	๑๒.๕๐๐
LE+ ๒.๒	มาตรการสำคัญที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมาย/กฎนี้ คือ	๓	๑๒.๕๐๐
LE+ ๒.๓	กฎหมาย/กฎนี้มีบทบัญญัติกำหนดให้ประชาชน/ผู้มีส่วนได้เสีย (เช่น เจ้าหน้าที่ องค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือ ผู้รับบริการ ฯลฯ ซึ่งหน่วยงานต้องวิเคราะห์ตามบริบทการบังคับใช้ของกฎหมายฉบับนั้น ๆ) ต้องกระทำการ หรือดเว้นกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ อย่างไร	๒	๑๒.๕๐๐
LE+ ๒.๔	กฎหมาย/กฎนี้ยังมีความจำเป็นและสอดคล้องกับสภาพการณ์พัฒนาการของเทคโนโลยี และวิถีชีวิตของประชาชน/ผู้มีส่วนได้เสีย (เช่น เจ้าหน้าที่ องค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือ ผู้รับบริการ ฯลฯ ซึ่งหน่วยงานต้องวิเคราะห์ตามบริบทการบังคับใช้ของกฎหมายฉบับนั้น ๆ) หรือไม่ เพียงใด	๒	๑๒.๕๐๐
LE+ ๒.๕	ประโยชน์ที่ประชาชน/ผู้มีส่วนได้เสีย (เช่น เจ้าหน้าที่ องค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือ ผู้รับบริการ ฯลฯ ซึ่งหน่วยงานต้องวิเคราะห์ตามบริบทการบังคับใช้ของกฎหมายฉบับนั้น ๆ) ได้รับจากการมีกฎหมาย/กฎนี้ คือ.....	๓	๑๒.๕๐๐
LE+ ๒.๖	กฎหมาย/กฎนี้ก่อให้เกิดผลดังต่อไปนี้หรือไม่ อย่างไร (ให้พิจารณาตอบเฉพาะประเด็นสำคัญที่ตรงกับวัตถุประสงค์ของกฎหมาย/กฎ โดยไม่ต้องตอบทุกประเด็นก็ได้)	๒	๑๒.๕๐๐

องค์ประกอบ /ตัวบ่งชี้	ประเด็น	จำนวนตัว บ่งชี้	ค่าน้ำหนัก
LE+ ๒.๗	มีสถิติการดำเนินคดีและการลงโทษตามกฎหมาย/กฎ หรือสถิติการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย/กฎอย่างไร	๓	๑๒.๕๐๐
LE+ ๒.๘	มีปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมาย/กฎนี้หรือไม่ อย่างไร	๒	๑๒.๕๐๐
LE+ ๓	ส่วนที่ ๓ การตรวจสอบเนื้อหาของกฎหมาย/กฎ	๖	๑๐๐.๐๐๐
LE+ ๓.๑	กฎหมาย/กฎนี้มีความสัมพันธ์หรือใกล้เคียงกับกฎหมาย/กฎอื่นหรือไม่ อย่างไร	๑	๓๓.๓๓๓
LE+ ๓.๒	มีการฟ้องคดีต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครอง หรือร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินหรือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเกี่ยวกับกฎหมาย/กฎนี้กี่เรื่อง และในประเด็นใด	๒	๓๓.๓๓๓
LE+ ๓.๓	การใช้ระบบอนุญาตระบบคณะกรรมการ คลายพินิจของเจ้าหน้าที่ และโทษอาญาในกฎหมาย/กฎนี้ (ถ้ามีประเด็นยังมีความเหมาะสมอยู่หรือไม่) อย่างไร	๓	๓๓.๓๓๓
LE+ ๔	ส่วนที่ ๔ การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย/กฎ	๙	๑๐๐.๐๐๐
LE+ ๔.๑	มีการดำเนินการในการรับฟังความคิดเห็น	๑	๒๐.๐๐๐
LE+ ๔.๒	ได้นำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย/กฎของกฎหมาย/กฎฉบับนี้ ตามรายงานข้อ LE+ ๒.๖ มาประกอบการพิจารณาด้วยแล้วหรือไม่	๑	๒๐.๐๐๐
LE+ ๔.๓	การดำเนินการของหน่วยงานเพื่อการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย/กฎ	๒	๒๐.๐๐๐
LE+ ๔.๔	ผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย/กฎ	๔	๒๐.๐๐๐
LE+ ๔.๕	กฎหมาย/กฎนี้มีความคุ้มค่าหรือได้สัดส่วนเมื่อเทียบประโยชน์ที่ได้รับกับภาระของประชาชน/ผู้มีส่วนได้เสีย (เช่น เจ้าหน้าที่ องค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือ ผู้รับบริการ ฯลฯ ซึ่งหน่วยงานต้องวิเคราะห์ตามบริบทการบังคับใช้ของกฎหมายฉบับนั้น ๆ) และทรัพยากรที่ใช้ในการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย/กฎ	๑	๒๐.๐๐๐
LE+ ๕	ส่วนที่ ๕ ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย/กฎและข้อเสนอแนะเพื่อการดำเนินการ	๓๕	๓๐๐.๐๐๐

๒.๒ เกณฑ์การให้คะแนนและเกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย/กฎ

เครื่องมือการประเมินผลการบังคับใช้กฎหมาย/กฎ โดยแบ่งออกเป็น ๓ แบบตามประเภทของกฎหมาย/กฎ ได้แก่ ๑) กฎหมาย/กฎที่มีลักษณะบังคับ ๒) กฎหมาย/กฎประเภทการให้บริการ และ ๓) กฎหมาย/กฎประเภทการบริหารเงินโยบาย โดยมีรายละเอียดในการประเมิน ๕ ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเบื้องต้น

ส่วนที่ ๒ การวิเคราะห์ความจำเป็นและผลกระทบของกฎหมาย/กฎ

ส่วนที่ ๓ การตรวจสอบเนื้อหาของกฎหมาย/กฎ

ส่วนที่ ๔ การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย/กฎ

ส่วนที่ ๕ ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย/กฎและข้อเสนอแนะเพื่อการดำเนินการ

โดยมีรายละเอียดในการประเมินเป็น ๓ ส่วน จาก ๕ ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ ๒-๔

ส่วนที่ ๒ การวิเคราะห์ความจำเป็นและผลกระทบของกฎหมาย/กฎ คำนวณน้ำหนักคะแนน ๑๐๐ คะแนน

ส่วนที่ ๓ การตรวจสอบเนื้อหาของกฎหมาย/กฎ คำนวณน้ำหนักคะแนน ๑๐๐ คะแนน

ส่วนที่ ๔ การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย/กฎ คำนวณน้ำหนักคะแนน ๑๐๐ คะแนน

โดยจำแนกเป็นการประเมินกฎหมาย/กฎที่มีลักษณะบังคับประกอบด้วย ๑๖ องค์ประกอบ ๖๐ ตัวชี้วัด ส่วนการประเมินกฎหมาย/กฎประเภทการให้บริการและกฎหมาย/กฎประเภทการบริหารเงินโยบาย ประกอบด้วย ๑๖ องค์ประกอบ ๕๗ ตัวชี้วัด (โดยไม่ต้องใช้การประเมินตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับเครื่องมือ LEI ตัวชี้วัด ๔.๓ พฤติกรรมของผู้ถูกบังคับใช้กฎหมาย/กฎภายหลังที่กฎหมาย/กฎมีผลบังคับใช้ และตัวชี้วัดที่ ๖.๑ ผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบุคคลจากการบังคับใช้กฎหมาย/กฎ) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. การคำนวณค่าคะแนนประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย/กฎเฉลี่ย (SUM.LEI+)

การคำนวณค่าคะแนนประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย/กฎเฉลี่ย (SUM.LEI+) โดยการคำนวณตามสูตรคำนวณดังนี้

$$\text{SUM.LEI+} = \frac{\text{คะแนนส่วนที่ ๒} + \text{คะแนนส่วนที่ ๓} + \text{คะแนนส่วนที่ ๔}}{\text{จำนวนส่วน (๓)}}$$

๒. การคำนวณค่าคะแนนประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย/กฎเฉลี่ยรายองค์ประกอบ (SUM.Factor.LEI+)

การคำนวณค่าคะแนนประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย/กฎเฉลี่ยรายองค์ประกอบ (SUM.Factor.LEI+) โดยการคำนวณตามสูตรคำนวณดังนี้

$$\text{SUM. Factor.LEI+} = \frac{\text{ค่าน้ำหนักคะแนนที่ได้}}{(\text{ค่าน้ำหนักเต็ม} \div ๑๐๐)}$$

๓. การกำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย/กฎ

ทั้งนี้ ในการประเมินผลประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย/กฎ มีการกำหนดช่วงชั้นในการประเมินผลประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย/กฎ เป็น ๕ ช่วงชั้น โดยใช้ค่ากลาง (Mean) ของคะแนนเต็มทั้งหมด (ร้อยละ ๑๐๐) เป็นฐานจำนวน ๑ ช่วงชั้น และค่าที่สูงกว่าค่ากลาง (๕๐.๐๐๑ ขึ้นไป) อีกจำนวน ๔ ช่วงชั้น โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

เกณฑ์ในการประเมินผล

๐.๐๐๐-๕๐.๐๐๐

(FF) : การดำเนินการเพื่อบังคับใช้กฎหมาย/กฎนี้ไม่มีประสิทธิภาพต้องปรับปรุงเร่งด่วนหรือพิจารณายกเลิก

๕๐.๐๐๑-๖๒.๕๐๐

(F) : การดำเนินการเพื่อบังคับใช้กฎหมาย/กฎนี้ไม่มีประสิทธิภาพต้องปรับปรุงหรือแก้ไข

๖๒.๕๐๑-๗๕.๐๐๐

(C) : การดำเนินการเพื่อบังคับใช้กฎหมาย/กฎนี้มีประสิทธิภาพ แต่ควรต้องให้ปรับปรุงในองค์ประกอบที่มีค่าคะแนนต่ำ

๗๕.๐๐๑-๘๗.๕๐๐

(B) : การดำเนินการเพื่อบังคับใช้กฎหมาย/กฎนี้มีประสิทธิภาพในระดับดี

๘๗.๕๐๑-๑๐๐.๐๐๐

(A) : การดำเนินการเพื่อบังคับใช้กฎหมาย/กฎนี้มีประสิทธิภาพในระดับดีมาก

ส่วนที่ ๓ สรุปผลการทบทวนความเหมาะสมของกฎหมายและการประเมินผลการบังคับใช้กฎหมาย ด้วยเครื่องมือแพลตฟอร์มนวัตกรรมระบบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายในระดับปฏิบัติการ (Law Enforcement Indicators Operations System : LEI.OS.)

๓.๑ สรุปผลการทบทวนความเหมาะสมของกฎหมาย ของตัวแบบ (Model) การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายในระดับปฏิบัติการ

(๑) ผลการทบทวนความร้ายแรงในการกระทำความผิดตามกฎหมาย

พระราชบัญญัติ	ผู้รับผิดชอบ	ผลการทบทวนความร้ายแรงในการกระทำความผิดตามกฎหมาย		
		๑. เกณฑ์ลำดับที่หนึ่ง เกณฑ์ความร้ายแรงของการกระทำความผิด ซึ่งเป็นการใช้หลักยุติธรรม (principe de justice)	๒. เกณฑ์ลำดับที่สอง เกณฑ์ความสัมฤทธิ์ผลของโทษ (ซึ่งเป็นการใช้หลักอรรถประโยชน์ (principe d'utilité)	๓. เกณฑ์ลำดับที่สาม เกณฑ์เทคนิค ซึ่งเป็นการใช้หลักยุติธรรมและหลักอรรถประโยชน์ควบคู่กัน
พระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. ๒๕๔๐	สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม	พิจารณาต่อไปในเกณฑ์ลำดับที่สอง เพื่อที่จะพิจารณาถึง ความสัมฤทธิ์ผลของโทษต่อไป	กรณีดังกล่าวนี้สมควรกำหนดให้การ กระทำผิดนั้นมีโทษอาญา	NA
พระราชบัญญัติกักเรือ พ.ศ. ๒๕๓๔	กรมบังคับคดี กระทรวงยุติธรรม	กรณีดังกล่าวสมควรใช้ มาตรการอื่นแทนโทษอาญา โดยจะนำมาตรการลงโทษทางปกครองหรือโทษทางแพ่งมาใช้บังคับนั้น จะต้องพิจารณาต่อไปในเกณฑ์ลำดับที่สามหรือเกณฑ์เทคนิค	NA	โทษทางแพ่ง หรือ การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท
พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๓	กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม	พิจารณาต่อไปในเกณฑ์ลำดับที่สอง เพื่อที่จะพิจารณาถึง ความสัมฤทธิ์ผลของโทษต่อไป	กรณีดังกล่าวนี้สมควรกำหนดให้การ กระทำผิดนั้นมีโทษอาญา	NA

พระราชบัญญัติ	ผู้รับผิดชอบ	ผลการทบทวนความร้ายแรงในการกระทำความผิดตามกฎหมาย		
		๑. เกณฑ์ลำดับที่หนึ่ง เกณฑ์ความร้ายแรงของการกระทำผิด ซึ่งเป็นการใช้หลักยุติธรรม (principe de justice)	๒. เกณฑ์ลำดับที่สอง เกณฑ์ความสมฤทธิ์ผลของโทษ (ซึ่งเป็นการใช้หลักอรรถประโยชน์ (principe d'utilité)	๓. เกณฑ์ลำดับที่สาม เกณฑ์เทคนิค ซึ่งเป็นการใช้หลักยุติธรรมและหลักอรรถประโยชน์ควบคู่กัน
พระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. ๒๖๕๑	กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม	กรณีดังกล่าวนี้สมควรกำหนดให้การกระทำผิดนั้นมีโทษอาญา	NA	NA
พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักกันตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๑๐	กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม	กรณีดังกล่าวนี้สมควรกำหนดให้การกระทำผิดนั้นมีโทษอาญา	NA	NA
พระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ. ๒๕๕๙	กรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม	กรณีดังกล่าวสมควรใช้ มาตรการอื่นแทนโทษอาญา โดยจะนำมาตรการลงโทษทางปกครองหรือโทษทางแพ่งมาใช้บังคับนั้น จะต้องพิจารณาต่อไปในเกณฑ์ลำดับที่สามหรือเกณฑ์เทคนิค	NA	โทษทางปกครอง
พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ๒๕๖๕	กรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม	พิจารณาต่อไปในเกณฑ์ลำดับที่สอง เพื่อที่จะพิจารณาถึง ความสมฤทธิ์ผลของโทษต่อไป	กรณีดังกล่าวนี้สมควรกำหนดให้การกระทำผิดนั้นมีโทษอาญา	NA
พระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. ๒๕๖๒	กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม	กรณีดังกล่าวนี้สมควรกำหนดให้การกระทำผิดนั้นมีโทษอาญา	NA	NA
พระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙	กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม	กรณีดังกล่าวนี้สมควรกำหนดให้การกระทำผิดนั้นมีโทษอาญา	NA	NA

พระราชบัญญัติ	ผู้รับผิดชอบ	ผลการทบทวนความร้ายแรงในการกระทำความผิดตามกฎหมาย		
		๑. เกณฑ์ลำดับที่หนึ่ง เกณฑ์ความร้ายแรงของการกระทำผิด ซึ่งเป็นการใช้หลักยุติธรรม (principe de justice)	๒. เกณฑ์ลำดับที่สอง เกณฑ์ความสัมฤทธิ์ผลของโทษ (ซึ่งเป็นการใช้หลักอรรถประโยชน์ (principe d'utilité)	๓. เกณฑ์ลำดับที่สาม เกณฑ์เทคนิค ซึ่งเป็นการใช้หลักยุติธรรมและหลักอรรถประโยชน์ควบคู่กัน
พระราชบัญญัติพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙	สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม	กรณีดังกล่าวสมควรใช้ มาตรการอื่นแทนโทษอาญา โดยจะนำมาตรการลงโทษทางปกครองหรือโทษทางแพ่งมาใช้บังคับนั้น จะต้องพิจารณาต่อไปในเกณฑ์ลำดับที่สามหรือเกณฑ์เทคนิค	NA	โทษทางปกครอง
พระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๙	สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม	กรณีดังกล่าวนี้สมควรกำหนดให้การกระทำผิดนั้นมีโทษอาญา	NA	NA
พระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. ๒๕๖๕	สำนักงานคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามยา เสพติด กระทรวงยุติธรรม	กรณีดังกล่าวนี้สมควรกำหนดให้การกระทำผิดนั้นมีโทษอาญา	NA	NA
ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๑ เรื่อง ห้ามการดักฟังทางโทรศัพท์หรือเครื่องมือสื่อสารใด ลง ๒๔ กันยายน ๒๕๔๙	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	กรณีดังกล่าวนี้สมควรกำหนดให้การกระทำผิดนั้นมีโทษอาญา	NA	NA
พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖	สำนักงานอัยการสูงสุด	กรณีดังกล่าวนี้สมควรกำหนดให้การกระทำผิดนั้นมีโทษอาญา	NA	NA
พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐	สำนักงานศาลยุติธรรม	กรณีดังกล่าวนี้สมควรกำหนดให้การกระทำผิดนั้นมีโทษอาญา	NA	NA

พระราชบัญญัติ	ผู้รับผิดชอบ	ผลการทบทวนความร้ายแรงในการกระทำความผิดตามกฎหมาย		
		๑. เกณฑ์ลำดับที่หนึ่ง เกณฑ์ความร้ายแรงของการกระทำผิด ซึ่งเป็นการใช้หลักยุติธรรม (principe de justice)	๒. เกณฑ์ลำดับที่สอง เกณฑ์ความสัมฤทธิ์ผลของโทษ (ซึ่งเป็นการใช้หลักอรรถประโยชน์ (principe d'utilité)	๓. เกณฑ์ลำดับที่สาม เกณฑ์เทคนิค ซึ่งเป็นการใช้หลักยุติธรรมและหลักอรรถประโยชน์ควบคู่กัน
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑	สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	พิจารณาต่อไปในเกณฑ์ลำดับที่สอง เพื่อที่จะพิจารณาถึง ความสัมฤทธิ์ผลของโทษต่อไป	กรณีดังกล่าวไม่สมควรกำหนดให้การกระทำนั้น มีโทษอาญาเป็นการเฉพาะอีก สมควรใช้ มาตรการอื่นแทนโทษอาญา โดยจะนำมาตรการลงโทษทางปกครองหรือโทษทางแพ่งมาใช้บังคับนั้น จะต้องพิจารณาต่อไปในเกณฑ์ลำดับที่สามหรือเกณฑ์เทคนิค	โทษทางปกครอง
พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒	สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน	กรณีดังกล่าวนี้สมควรกำหนดให้การกระทำผิดนั้นมีโทษอาญา	NA	NA
พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ.๒๕๒๘	สภาทนายความในพระบรมราชูปถัมภ์	กรณีดังกล่าวนี้สมควรกำหนดให้การกระทำผิดนั้นมีโทษอาญา	NA	NA

(๒) ผลการทบทวนการประเมินความเหมาะสมของกฎหมาย

พระราชบัญญัติ	ผู้รับผิดชอบ	ผลการทบทวนการประเมินความเหมาะสมของกฎหมาย				
		Cut	Change	Combine	Continue	Create
พระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. ๒๕๔๐	สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม	๑๓	๑๓	๑๓	๓๗	๑๓
พระราชบัญญัติกักเรือ พ.ศ. ๒๕๓๔	กรมบังคับคดี กระทรวงยุติธรรม	๑๓	๒๑	๑๓	๒๗	๑๓
พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๓	กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม	๒๐	๑๘	๑๖	๒๘	๑๓
พระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและ เยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ.๒๖๕๑	กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม	๑๓	๑๓	๑๓	๓๗	๑๓
พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักกันตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๑๐	กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม	๑๕	๒๑	๑๙	๓๒	๒๐
พระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ. ๒๕๕๙	กรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม	๑๓	๑๕	๒๐	๓๕	๑๓
พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ๒๕๖๕	กรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม	๑๓	๑๓	๑๓	๓๗	๑๓
พระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ.๒๕๖๒	กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม	๑๖	๑๖	๒๖	๓๔	๑๓
พระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙	กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม	๑๓	๑๘	๑๕	๓๕	๑๗
พระราชบัญญัติพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙	สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม	๑๓	๑๓	๑๓	๓๗	๑๓
พระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๙	สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม	๑๓	๑๓	๑๓	๓๗	๑๓

พระราชบัญญัติ	ผู้รับผิดชอบ	ผลการทบทวนการประเมินความเหมาะสมของกฎหมาย				
		Cut	Change	Combine	Continue	Create
พระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. ๒๕๖๕	สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงยุติธรรม	๑๔	๑๙	๓๗	๓๖	๓๐
ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๑ เรื่อง ห้ามการดักฟังทางโทรศัพท์หรือเครื่องมือสื่อสารใด ลง ๒๔ กันยายน ๒๕๔๙	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	๑๔	๑๙	๓๗	๓๖	๓๐
พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖	สำนักงานอัยการสูงสุด	๑๖	๑๖	๓๘	๒๙	๑๖
พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐	สำนักงานศาลยุติธรรม	๑๓	๑๓	๑๓	๓๗	๑๓
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑	สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	๑๔	๑๗	๑๕	๓๓	๑๓
พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒	สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน	๑๓	๑๗	๑๓	๓๙	๑๓
พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘	สภาทนายความในพระบรมราชูปถัมภ์	๑๘	๒๕	๓๒	๓๑	๑๖

สรุปผลการทบทวนการประเมินความเหมาะสมของกฎหมาย

วิธีการ	พระราชบัญญัติ
Combine คือ การควบรวมกรณีที่ทับซ้อน จำนวน ๒ ฉบับ	๑. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ ๒. พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘
Continue คือ การคงไว้เช่นเดิม จำนวน ๑๖ ฉบับ	๑. พระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. ๒๕๔๐ ๒. พระราชบัญญัติกักเรือ พ.ศ. ๒๕๓๔ ๓. พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ๔. พระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและ เยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. ๒๖๕๑ ๕. พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักกันตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๑๐ ๖. พระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ๗. พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ๒๕๖๕ ๘. พระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. ๒๕๖๒ ๙. พระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ ๑๐. พระราชบัญญัติพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ ๑๑. พระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ๑๒. พระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. ๒๕๖๕ ๑๓. ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๑ เรื่อง ห้ามการดักฟังทางโทรศัพท์หรือเครื่องมือสื่อสารใด ลง ๒๔ กันยายน ๒๕๔๙ ๑๔. พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๕๐ ๑๕. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ๑๖. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

(๓) ผลการทบทวนความรุนแรงของสภาพปัญหาหรือผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย

[illegible]

พระราชบัญญัติ	ผู้รับผิดชอบ	ผลการทบทวนความรุนแรงของสภาพปัญหาหรือผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย				
		(A) ด้านผู้บังคับใช้กฎหมาย / จำนวนข้อ ๕ ข้อ (๑-๕)	(B) ด้านผู้ถูกบังคับใช้กฎหมาย/ผู้มีส่วนได้เสีย / จำนวนข้อ ๙ ข้อ (๖-๑๔)	(C) ด้านหน่วยงาน/องค์กรบังคับใช้กฎหมาย / จำนวนข้อ ๔ ข้อ (๑๕-๑๘)	(D) ด้านบทบัญญัติของกฎหมาย / จำนวนข้อ ๖ ข้อ (๑๙-๒๔)	สรุปผลรวม
พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘	สภานายความในพระบรมราชูปถัมภ์	ความรุนแรงของสภาพปัญหาหรือผลกระทบที่กลุ่มตัวอย่างได้รับจากการบังคับใช้กฎหมายอยู่ในระดับปานกลาง จึงควรดำเนินการโดยพิจารณาศึกษาเพิ่มเติมและดำเนินการในระยะต่อไป	ความรุนแรงของสภาพปัญหาหรือผลกระทบที่กลุ่มตัวอย่างได้รับจากการบังคับใช้กฎหมายอยู่ในระดับปานกลาง จึงควรดำเนินการโดยพิจารณาศึกษาเพิ่มเติมและดำเนินการในระยะต่อไป	ความรุนแรงของสภาพปัญหาหรือผลกระทบที่กลุ่มตัวอย่างได้รับจากการบังคับใช้กฎหมายอยู่ในระดับปานกลาง จึงควรดำเนินการโดยพิจารณาศึกษาเพิ่มเติมและดำเนินการในระยะต่อไป	ความรุนแรงของสภาพปัญหาหรือผลกระทบที่กลุ่มตัวอย่างได้รับจากการบังคับใช้กฎหมายอยู่ในระดับปานกลาง จึงควรดำเนินการโดยพิจารณาศึกษาเพิ่มเติมและดำเนินการในระยะต่อไป	ความรุนแรงของสภาพปัญหาหรือผลกระทบที่กลุ่มตัวอย่างได้รับจากการบังคับใช้กฎหมายอยู่ในระดับปานกลาง จึงควรดำเนินการโดยพิจารณาศึกษาเพิ่มเติมและดำเนินการในระยะต่อไป
พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒	สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน	ความรุนแรงของสภาพปัญหาหรือผลกระทบที่กลุ่มตัวอย่างได้รับจากการบังคับใช้กฎหมายอยู่ในระดับน้อย สามารถดำเนินการได้ในระยะต่อไป	ความรุนแรงของสภาพปัญหาหรือผลกระทบที่กลุ่มตัวอย่างได้รับจากการบังคับใช้กฎหมายอยู่ในระดับน้อย สามารถดำเนินการได้ในระยะต่อไป	ความรุนแรงของสภาพปัญหาหรือผลกระทบที่กลุ่มตัวอย่างได้รับจากการบังคับใช้กฎหมายอยู่ในระดับน้อย สามารถดำเนินการได้ในระยะต่อไป	ความรุนแรงของสภาพปัญหาหรือผลกระทบที่กลุ่มตัวอย่างได้รับจากการบังคับใช้กฎหมายอยู่ในระดับน้อย สามารถดำเนินการได้ในระยะต่อไป	ความรุนแรงของสภาพปัญหาหรือผลกระทบที่กลุ่มตัวอย่างได้รับจากการบังคับใช้กฎหมายอยู่ในระดับน้อย สามารถดำเนินการได้ในระยะต่อไป

สรุปผลการทบทวนความรุนแรงของสภาพปัญหาหรือผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย

ระดับความรุนแรงเร่งด่วน	พระราชบัญญัติ
ความรุนแรงของสภาพปัญหาหรือผลกระทบที่กลุ่มตัวอย่างได้รับจากการบังคับใช้กฎหมายอยู่ในระดับน้อย สามารถดำเนินการได้ในระยะต่อไป จำนวน ๑๓ ฉบับ	๑. พระราชบัญญัติกักเรือ พ.ศ. ๒๕๓๔ ๒. พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ๓. พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักกันตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๑๐ ๔. พระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ๕. พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ๒๕๖๕ ๖. พระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. ๒๕๖๒ ๗. พระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ ๘. พระราชบัญญัติพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙

ระดับความรุนแรงเร่งด่วน	พระราชบัญญัติ
	๙. พระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ๑๐. พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาศึยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ ๑๑. พระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. ๒๕๖๕ ๑๒. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ๑๓. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒
ความรุนแรงของสภาพปัญหาหรือผลกระทบที่ กลุ่มตัวอย่างได้รับจากการบังคับใช้กฎหมายอยู่ ในระดับปานกลาง จึงควรดำเนินการโดย พิจารณาศึกษาเพิ่มเติมและดำเนินการในระยะ ต่อไป จำนวน ๕ ฉบับ	๑. พระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. ๒๕๔๐ ๒. พระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและ เยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ.๒๖๕๑ ๓. ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๑ เรื่อง ห้ามการดักฟังทางโทรศัพท์หรือ เครื่องมือสื่อสารใด ลง ๒๔ กันยายน ๒๕๔๙ ๔. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ ๕. พระราชบัญญัติหนายความ พ.ศ.๒๕๒๘

๓.๒ สรุปผลการประเมินการบังคับใช้กฎหมาย ของตัวแบบ (Model) การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายในระดับปฏิบัติการ

คณะวิทยากรจึงได้ดำเนินการในการจัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยได้กำหนดรายละเอียดในการเรียนการสอนทั้งสิ้น ๒๑ ชั่วโมง โดยเป็นการบรรยาย ๖ ชั่วโมง บรรยายและฝึกปฏิบัติ ๑๘ ชั่วโมง และ Self Learning ๑๕ ชั่วโมง โดยดำเนินการทดสอบการใช้งานจริง ได้มีการดำเนินการทดสอบกับกฎหมายทั้งสิ้น ๑๓ ฉบับ จาก ๙ หน่วยงาน โดยสามารถสรุปผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการบังคับใช้กฎหมายจากการทดสอบการใช้งานจริงได้ดังนี้

พระราชบัญญัติ	ผู้รับผิดชอบ	ผลการประเมินการบังคับใช้กฎหมาย ของตัวแบบ (Model)				
		การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายในระดับปฏิบัติการ				
		การวิเคราะห์ ความจำเป็น และผลกระทบ	การตรวจสอบ เนื้อหา	การประเมิน ผลสัมฤทธิ์	ผลการ ประเมิน	แปลค่า
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑	สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	๘๗.๕๐	๖๖.๖๗	๑๐๐.๐๐	๘๔.๗๒	(B) : การดำเนินการเพื่อบังคับใช้กฎหมายนี้มีประสิทธิภาพในระดับดี
พระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙	กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม	๘๗.๕๐	๖๖.๖๗	๗๕.๐๐	๗๖.๓๙	(B) : การดำเนินการเพื่อบังคับใช้กฎหมายนี้มีประสิทธิภาพในระดับดี
พระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. ๒๕๔๐	สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม	๗๐.๘๓	๘๓.๓๓	๗๕.๐๐	๗๖.๓๙	(B) : การดำเนินการเพื่อบังคับใช้กฎหมายนี้มีประสิทธิภาพในระดับดี
ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๑ เรื่อง ห้ามการดักฟังทางโทรศัพท์หรือเครื่องมือสื่อสารใด ลง ๒๔ กันยายน ๒๕๔๙	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	๖๖.๖๖	NA	๓๐.๐๐	๓๒.๒๒	(FF) การดำเนินการเพื่อบังคับใช้กฎหมายนี้ไม่มีประสิทธิภาพต้องปรับปรุงเร่งด่วนหรือพิจารณายกเลิก

พระราชบัญญัติ	ผู้รับผิดชอบ	ผลการประเมินการบังคับใช้กฎหมาย ของตัวแบบ (Model)				
		การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายในระดับปฏิบัติการ				
		การวิเคราะห์ ความจำเป็น และผลกระทบ	การตรวจสอบ เนื้อหา	การประเมิน ผลสัมฤทธิ์	ผลการ ประเมิน	แปลค่า
พระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัด ฟื้นฟูเด็กและ เยาวชนที่กระทำความผิด พ.ศ. ๒๖๕๑	กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม	๗๙.๑๗	๘๘.๘๙	๕๕.๐๐	๗๔.๓๕	(C) : การดำเนินการเพื่อบังคับใช้กฎหมายนี้มี ประสิทธิภาพ แต่ควรต้องให้ปรับปรุงใน องค์ประกอบที่มีค่าคะแนนต่ำ
พระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. ๒๕๖๒	กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวง ยุติธรรม	๙๓.๗๕	๕๐.๐๐	๗๐.๐๐	๗๑.๒๕	(C) : การดำเนินการเพื่อบังคับใช้กฎหมายนี้มี ประสิทธิภาพ แต่ควรต้องให้ปรับปรุงใน องค์ประกอบที่มีค่าคะแนนต่ำ
พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมี ส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖	สำนักงานอัยการสูงสุด	๔๙.๙๙	๕๕.๕๖	๔๐.๐๐	๔๘.๕๒	(FF) การดำเนินการเพื่อบังคับใช้กฎหมายนี้ไม่มี ประสิทธิภาพต้องปรับปรุงเร่งด่วนหรือพิจารณา ยกเลิก
พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๓	กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม	๗๗.๐๘	๘๓.๓๓	๙๐.๐๐	๘๓.๔๗	(B) : การดำเนินการเพื่อบังคับใช้กฎหมายนี้มี ประสิทธิภาพในระดับดี
พระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ. ๒๕๕๙	กรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	(A) : การดำเนินการเพื่อบังคับใช้กฎหมายนี้มี ประสิทธิภาพในระดับดีมาก
พระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติ วิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๙	สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม	๗๙.๑๗	๘๓.๓๓	๙๕.๐๐	๘๕.๘๓	(B) : การดำเนินการเพื่อบังคับใช้กฎหมายนี้มี ประสิทธิภาพในระดับดี
พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำ ความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ ความรุนแรง พ.ศ. ๒๕๖๕	กรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม	๕๘.๓๓	๘๘.๘๙	๑๐.๐๐	๕๒.๔๑	(F) การดำเนินการเพื่อบังคับใช้กฎหมายนี้ไม่มี ประสิทธิภาพต้องปรับปรุงหรือแก้ไข
พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ.๒๕๖๘	สภานายความในพระบรมราชูปถัมภ์	๔๑.๖๗	๕๕.๕๕	๒๕.๐๐	๔๐.๗๔	(FF) การดำเนินการเพื่อบังคับใช้กฎหมายนี้ไม่มี ประสิทธิภาพต้องปรับปรุงเร่งด่วนหรือพิจารณา ยกเลิก

พระราชบัญญัติ	ผู้รับผิดชอบ	ผลการประเมินการบังคับใช้กฎหมาย ของตัวแบบ (Model)				
		การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายในระดับปฏิบัติการ				
		การวิเคราะห์ ความจำเป็น และผลกระทบ	การตรวจสอบ เนื้อหา	การประเมิน ผลสัมฤทธิ์	ผลการ ประเมิน	แปลค่า
พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒	สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน	๙๕.๘๓	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๙๘.๖๑	(A) : การดำเนินการเพื่อบังคับใช้กฎหมายนี้มีประสิทธิภาพในระดับดีมาก
พระราชบัญญัติกักเรือ พ.ศ. ๒๕๓๔	กรมบังคับคดี กระทรวงยุติธรรม	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๗๕.๐๐	๙๑.๖๗	(A) : การดำเนินการเพื่อบังคับใช้กฎหมายนี้มีประสิทธิภาพในระดับดีมาก
พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักกันตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๑๐	กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม	๗๔.๙๙	๑๐๐.๐๐	๒๕.๐๐	๖๖.๖๗	(C) : การดำเนินการเพื่อบังคับใช้กฎหมายนี้มีประสิทธิภาพ แต่ควรต้องให้ปรับปรุงในองค์ประกอบที่มีค่าคะแนนต่ำ
พระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. ๒๕๖๕	สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงยุติธรรม	๗๔.๙๙	๘๘.๘๙	๓๐.๐๐	๖๔.๖๓	(C) : การดำเนินการเพื่อบังคับใช้กฎหมายนี้มีประสิทธิภาพ แต่ควรต้องให้ปรับปรุงในองค์ประกอบที่มีค่าคะแนนต่ำ
พระราชบัญญัติพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙	สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม	๙๑.๖๗	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๙๗.๒๓	(A) : การดำเนินการเพื่อบังคับใช้กฎหมายนี้มีประสิทธิภาพในระดับดีมาก
พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๕๐	สำนักงานศาลยุติธรรม	๘๕.๔๒	๔๔.๔๕	๕๕.๐๐	๖๑.๖๒๒	(C) : การดำเนินการเพื่อบังคับใช้กฎหมายนี้มีประสิทธิภาพ แต่ควรต้องให้ปรับปรุงในองค์ประกอบที่มีค่าคะแนนต่ำ

สรุปผลการประเมินการบังคับใช้กฎหมาย ของตัวแบบ (Model) การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายในระดับปฏิบัติการ

ผลการประเมิน	พระราชบัญญัติ
(A) : การดำเนินการเพื่อบังคับใช้กฎหมายนี้มีประสิทธิภาพในระดับดีมาก จำนวน ๔ ฉบับ	๑. พระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ๒. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ๓. พระราชบัญญัติกักเรือ พ.ศ. ๒๕๓๔ ๔. พระราชบัญญัติพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙
(B) : การดำเนินการเพื่อบังคับใช้กฎหมายนี้มีประสิทธิภาพในระดับดี จำนวน ๕ ฉบับ	๑. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ๒. พระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ ๓. พระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. ๒๕๔๐ ๔. พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ๕. พระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๙
(C) : การดำเนินการเพื่อบังคับใช้กฎหมายนี้มีประสิทธิภาพ แต่ควรต้องให้ปรับปรุงในองค์ประกอบที่มีค่าคะแนนต่ำ จำนวน ๕ ฉบับ	๑. พระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและ เยาวชนที่กระทำความผิด พ.ศ. ๒๖๕๑ ๒. พระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. ๒๕๖๒ ๓. พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักกันตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๑๐ ๔. พระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. ๒๕๖๕ ๕. พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐
(F) การดำเนินการเพื่อบังคับใช้กฎหมายนี้ไม่มีประสิทธิภาพต้องปรับปรุงหรือแก้ไข จำนวน ๑ ฉบับ	๑. พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ๒๕๖๕
(FF) การดำเนินการเพื่อบังคับใช้กฎหมายนี้ไม่มีประสิทธิภาพต้องปรับปรุงเร่งด่วนหรือพิจารณายกเลิก จำนวน ๓ ฉบับ	๑. ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๑ เรื่อง ห้ามการดักฟังทางโทรศัพท์หรือเครื่องมือสื่อสารใด ลง ๒๔ กันยายน ๒๕๔๙ ๒. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ ๓. พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘

ส่วนที่ ๔ ข้อเสนอแนะในการพัฒนานกฎหมายจากการประเมินการบังคับใช้กฎหมาย ของตัวแบบ (Model) การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายในระดับปฏิบัติการ

พระราชบัญญัติ	ผู้รับผิดชอบ	ข้อเสนอแนะในการพัฒนานกฎหมาย
พระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. ๒๕๔๐	สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม	๑. เห็นควรปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้ (๑) กำหนดประเด็นเรื่องข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมให้มีความชัดเจน (๒) ปรับปรุงขอบเขตของข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม ตามมาตรา ๔ (๓) ควรเพิ่มเติมตัวอย่างของข้อสัญญาที่ศาลอาจวินิจฉัยว่าเป็นข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวินิจฉัยของศาลให้มากขึ้น (๔) เปิดโอกาสให้ผู้บริโภคซึ่งได้รับความเสียหายจากข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมนำเสนอข้อเรียกร้องต่อผู้ประกอบการธุรกิจการค้าหรือวิชาชีพเพื่อปรับเปลี่ยนข้อสัญญานั้นได้โดยตรงโดยไม่ต้องฟ้องร้องดำเนินคดีเสียก่อน ๒. การพิจารณาผลของข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมที่กฎหมายกำหนดให้ไม่มีผลบังคับโดยเด็ดขาด เมื่อศาลพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อสัญญาที่ทำขึ้นมีลักษณะตามที่กฎหมายกำหนด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเฉพาะกรณีที่เห็นว่าเป็นข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมอย่างร้ายแรง จะต้องพิจารณาให้ข้อสัญญาไม่มีผลบังคับเท่านั้น ไม่สามารถพิจารณาผลของข้อสัญญาเป็นอย่างอื่นได้ โดยอาจปรับปรุงแก้ไขความในมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง เป็น “ข้อตกลงในสัญญาระหว่างผู้บริโภคกับผู้ประกอบการธุรกิจการค้าหรือวิชาชีพ หรือในสัญญาสำเร็จรูป หรือในสัญญาขายฝาก ที่ทำให้ผู้ประกอบการการค้า หรือวิชาชีพหรือผู้กำหนดสัญญาสำเร็จรูป หรือผู้ซื้อฝากได้เปรียบคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งเกินสมควร เป็นข้อสัญญาที่ไม่ เป็นธรรม และไม่ให้มีผลใช้บังคับหรือให้มีผลบังคับได้เพียงเท่าที่เป็นธรรมและพอสมควรแก่กรณีเท่านั้น ๓. ปรับปรุงแก้ไขมาตรา ๔ วรรคสาม (๖) เป็นข้อตกลงที่มีลักษณะหรือมีผลให้คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งปฏิบัติหรือรับภาระเกินกว่าที่วิญญูชนจะพึงคาดหมายได้ตามปกติ เป็นข้อตกลง ที่อาจถือได้ว่าทำให้ได้เปรียบคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง เช่น (๖) ข้อตกลงในสัญญาขายฝากที่ผู้ซื้อฝากกำหนดราคาสินไถ่สูงกว่าราคาขายบวกอัตราดอกเบี้ยเกินกว่าร้อยละสิบห้าต่อปี โดยให้คำนวณดอกเบี้ยนับถึงวันที่แสดงเจตนาไถ่ทรัพย์สินที่ขายฝากเนื่องจากทางปฏิบัติในสัญญาขายฝากมีการกำหนดราคาสินไถ่โดยนำราคาขายรวมดอกเบี้ยที่คำนวณจากระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญาเต็มจำนวน โดยมีได้นำกรณีที่มีการขอไถ่ทรัพย์สินก่อนระยะเวลามาเพื่อพิจารณาคำนวณราคาสินไถ่

พระราชบัญญัติ	ผู้รับผิดชอบ	ข้อเสนอแนะในการพัฒนากฎหมาย
		ใหม่ ดังนั้น เพื่อความเป็นธรรม จึงควรกำหนดลักษณะของข้อสัญญาขายฝากที่กำหนดราคาสิน ๔. กำหนดเพิ่มเติมวรรคสามของข้อ ๘ ว่า “ความในสองวรรคก่อนไม่ใช่บังคับกับความสัมพันธ์ที่ไม่ มีค่าตอบแทน เว้นแต่เสียว่าได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง” เนื่องจากการที่มาตรา ๘ ได้กำหนดห้ามยกเว้นความรับผิด เพื่อละเมิดหรือผิดสัญญาใน ความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย หรืออนามัยของผู้อื่น อันเกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือ ประมาทเลินเล่อไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้บังคับกับข้อสัญญาบางลักษณะ เช่น ข้อกำหนด ยกเว้นหรือจำกัดความรับผิดเพื่อละเมิดหรือผิดสัญญาในความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย หรือ อนามัยของผู้อื่นที่ถูกกำหนดในข้อสัญญาหรือในความสัมพันธ์ที่ไม่มีค่าตอบแทนต่อกัน แต่เป็น การช่วยเหลือแก่ผู้ที่ต้องได้รับความเสียหายด้วยความมีน้ำใจเท่านั้น ซึ่งหากผู้ที่ก่อให้เกิดความ เสียหายจะต้องรับผิดชอบในทุกกรณีจะเกิดความไม่เป็นธรรม ๔. ควรกำหนดเพิ่มเติมให้ลักษณะ ของอาชีพ และความลับทางการค้า เป็นปัจจัยในการประกอบการพิจารณาข้อสัญญาหรือ ข้อตกลงนั้นทำให้ผู้ที่ถูกจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพต้องรับภาระเกินสมควรหรือไม่ ตามมาตรา ๕ วรรคสอง นอกเหนือจากปัจจัยเกี่ยวกับขอบเขตในด้านพื้นที่และระยะเวลาของการจำกัดสิทธิ หรือเสรีภาพด้วย เนื่องจากลักษณะของอาชีพและการเข้าถึงความลับทางการค้าของผู้ที่ถูก จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพเป็นเหตุผลที่ทำให้เกิดข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมด้วย ๕. กำหนดเพิ่มเติม ปัจจัยจะนำเป็นแนวทางให้ศาลใช้ประกอบการพิจารณาว่าสัญญาจะมีผลบังคับเพียงใดจึงจะ เป็นธรรม โดยกำหนดเป็น (๕) ของมาตรา ๑๐ ดังนี้ (๕) โอกาสในการเยียวยาความเสียหายด้วย ระบบประกันภัยของผู้ที่กำหนดยกเว้นความรับผิดหรือจำกัดความรับผิด เนื่องจากกรณีที่ผู้ กำหนดยกเว้นหรือจำกัดความรับผิดได้ทำประกันภัยความเสียหายไว้หรือสามารถทำประกันภัย ในความเสียหายได้โดยที่ไม่ได้รับภาระที่มากเกินไป ก็ควรที่จะกำหนดให้ปรับลดข้อยกเว้นหรือ จำกัดความรับผิดได้น้อยกว่าแตกต่างจากในข้อสัญญาที่ผู้กำหนดยกเว้นหรือจำกัดความรับผิดไม่ สามารถมีโอกาสนในการเยียวยาความเสียหายด้วยระบบประกันภัยได้

พระราชบัญญัติ	ผู้รับผิดชอบ	ข้อเสนอแนะในการพัฒนากฎหมาย
พระราชบัญญัติการกักเรือ พ.ศ. ๒๕๓๔	กรมบังคับคดี กระทรวงยุติธรรม	๑. หากต้องการให้การบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีความจำเป็นที่ต้องดำเนินการวิเคราะห์และจัดทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดจากการบังคับใช้กฎหมาย ทั้งผลกระทบในทางบวกและผลกระทบในทางลบที่เกิดจากการบังคับใช้กฎหมายและผลกระทบ ที่เกี่ยวข้องกับ ประเด็นต่าง ๆ เช่น ความเหลื่อมล้ำ การสร้างความเป็นธรรมในสังคม การพัฒนาให้สอดคล้องกับหลักสากล รวมถึงผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมายดังกล่าวไปประกอบการพัฒนา ปรับปรุง แก้ไข ให้การบังคับใช้กฎหมายนี้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและอำนวยความสะดวกต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อไป ๒. จากผลการศึกษาข้อมูลและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติการกักเรือ พ.ศ. ๒๕๓๔ แล้ว เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวมีประสิทธิภาพตามหลักการของกฎหมาย เห็นสมควรให้ ดำเนินการดังนี้ ระยะที่ ๑. นำสรุปรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัตินี้เสนอคณะทำงานศึกษาประเด็นสำคัญ ปรับปรุง กฎหมาย กฎ ระเบียบ คำสั่ง และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบังคับคดีแพ่ง เพื่อพิจารณาและวิเคราะห์ผลกระทบจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติการกักเรือ พ.ศ. ๒๕๓๔ รวมถึงกำหนดแนวทางในการดำเนินการเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ระยะที่ ๒. จัดให้มีการประชุมร่วมระหว่างหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมายเพื่อหารือและพัฒนาแนวทางเกี่ยวกับการปฏิบัติร่วมกันเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

พระราชบัญญัติ	ผู้รับผิดชอบ	ข้อเสนอแนะในการพัฒนากฎหมาย
พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๓	กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม	- ควรมีการทบทวนข้อกำหนดในกฎหมายให้มีความทันสมัยอยู่เสมอทุก ๕ ปี และทุก ๒ ปี สำหรับการบังคับใช้กฎหมายหากมีประเด็นที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชนมากเกินไป - ในการบังคับใช้กฎหมายในบางข้อกำหนด เช่น กรณีตาม มาตรา ๘๖ หรือมาตรา ๑๓๒ ตลอดจนมาตรา ๑๓๘ ควรที่จะมีการวางแผนการดำเนินงานร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่จะต้องเป็นผู้ปฏิบัติตามข้อกำหนด และละเว้นไม่ปฏิบัติในสิ่งที่ห้ามกระทำการว่า สิ่งใดสามารถที่จะดำเนินการได้หรือดำเนินการไม่ได้ ทั้งนี้ ต้องตั้งอยู่บนหลักธรรมาภิบาลและหลักนิติธรรมของการบังคับใช้กฎหมายด้วย
พระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและ เยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ.๒๖๕๑	กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม	เนื่องจากกฎหมายยังมีความสำคัญและจำเป็นต่อกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน ภายหลังกำพิพากษา สมควรจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับหลักการ เจตนารมณ์กฎหมาย และการใช้กฎหมายฉบับนี้ให้แก่เจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมพินิจทั้งหมด รวมทั้งผู้มีส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น เด็กและเยาวชนที่อยู่ในความดูแลของกรมพินิจฯและประชาชนทั่วไป และออกกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วน รวมทั้งภายหลังการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย อาจมีการกำหนดทิศทางการปรับปรุงประสิทธิภาพของพรบ. การบริหารฯ อีกครั้ง
พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักกันตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๑๐	กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม	พระราชบัญญัติฉบับนี้ยังมีการบังคับใช้อย่างต่อเนื่อง แต่เป็นการบังคับใช้เฉพาะบุคคลที่ถูกคำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลให้ต้องกักกันตามประมวลกฎหมายอาญา

พระราชบัญญัติ	ผู้รับผิดชอบ	ข้อเสนอแนะในการพัฒนากฎหมาย
พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๙	กรมคุ้มครองผู้บริโภค กระทรวงยุติธรรม	จากการประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๙ เห็นว่ายังเป็นกฎหมายที่มีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ที่กฎหมายกำหนด ไม่ก่อให้เกิดภาระแก่ผู้ประกอบการหรือผู้ถูกคุ้มครองผู้บริโภคแต่อย่างใด และมีความจำเป็นต้องบังคับใช้ต่อไป เพื่อแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดและคืนคนดีสู่สังคม อันเป็นเจตนารมณ์ของกรมคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อให้สังคมเกิดความสงบสุข แต่ทั้งนี้ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้น จึงควรมีการทบทวนสารบัญญัติของกฎหมายและวิธีการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงาน และแผนการดำเนินงานตามภารกิจให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในทุกมิติ รวมทั้งควรพัฒนาศักยภาพของบุคลากรทั้งด้านวิชาการและด้านปฏิบัติการให้มากขึ้น ซึ่งปัจจุบันกรมคุ้มครองผู้บริโภค ได้มีการจัดทำร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ... โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้ ๑. เพิ่มบทนิยามคำว่า "ศูนย์พัฒนาพฤตินิสัย" "เจ้าหน้าที่คุ้มครองผู้บริโภค" และ "สำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค" ไว้ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๙ ๒. บัญญัติให้อำนาจหน้าที่เจ้าหน้าที่คุ้มครองผู้บริโภคทำหน้าที่ในการสนับสนุนงานคุ้มครองผู้บริโภคเกี่ยวกับการสืบเสาะและพินิจ การคุ้มครองผู้บริโภคการส่งเสริมการทำงานบริการสังคม การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใดในการติดตามตัวผู้ถูกคุ้มครองผู้บริโภคการแก้ไขฟื้นฟู ๓. ให้สามารถดำเนินการทางระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อประโยชน์ในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยง่าย สะดวก รวดเร็ว ทัวถึง และมีให้เกิดความล่าช้าอันอาจส่งผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชนและความปลอดภัยของสังคม ๔. เพิ่มบทบัญญัติการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใด โดยให้สิทธิผู้เสียหาย ในการร้องขอให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใดกับผู้ถูกคุ้มครองผู้บริโภคและการให้สิทธิผู้ถูกคุ้มครองผู้บริโภคและบุคคลในครอบครัวร้องขอดังกล่าวได้และให้เก็บ ค่าใช้จ่ายจากผู้ถูกคุ้มครองผู้บริโภคที่ใช้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์โดยกำหนดให้มีข้อยกเว้น กรณีผู้ที่ไม่มียศพลเรือนที่จะชำระ รวมถึงเพิ่มบทสันนิษฐานเด็ดขาด กรณีอุปกรณ์ถูกทำลาย หรือทำให้ใช้การไม่ได้ ให้สันนิษฐานว่าผู้ถูกคุ้มครองผู้บริโภคไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข การคุ้มครองผู้บริโภค ๕. ให้อธิบดีมีอำนาจออกใบอนุญาตให้ส่วนราชการดำเนินการหรือให้เอกชนจัดตั้งสถานที่เพื่อพัฒนาพฤตินิสัย แก้ไขฟื้นฟูปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้ถูกคุ้มครองผู้บริโภคและมีอำนาจควบคุมดูแลสถานที่ดังกล่าว

พระราชบัญญัติ	ผู้รับผิดชอบ	ข้อเสนอแนะในการพัฒนากฎหมาย
		๖. อย่างไรก็ตาม การดำเนินการเพื่อปรับปรุงแก้ไขตามร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองพยาน พ.ศ. ... ยังอยู่ระหว่างการสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นเพื่อเสนอต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อไป ๗. นอกจากนี้ จากการประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติคุ้มครองพยาน พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยการสำรวจการปฏิบัติงานตามภารกิจที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติคุ้มครองพยาน พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยการประเมินจากค่าคะแนนเฉลี่ยจากการศึกษา ใน ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านทัศนคติและความพึงพอใจ ด้านการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และด้านการอำนวยความสะดวก จากบุคลากรกรมคุ้มครองพยาน ตำแหน่งพนักงานคุ้มครองพยาน และนิติกร ในสังกัดส่วนกลางและสำนักงานคุ้มครองพยานทั่วประเทศ ประกอบกับกรมคุ้มครองพยาน ได้เริ่มจัดทำร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองพยาน พ.ศ. ... เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานในปัจจุบันและสถานการณ์ของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป กรมคุ้มครองพยาน จะนำผลการประเมินดังกล่าวไปวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติมอย่างละเอียด รอบคอบมากขึ้น รวมทั้งจะทำการค้นคว้าข้อมูลวิชาการ งานวิจัย และการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานของต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงพระราชบัญญัติคุ้มครองพยาน พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้เป็นไปตามหลักสากลมากขึ้น
พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการค้าความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ๒๕๖๕	กรมคุ้มครองพยาน กระทรวงยุติธรรม	เนื่องจาก กฎหมายมีผลใช้บังคับวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๖ การวัดผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาอีกสักช่วงระยะเวลาหนึ่งเพื่อประเมินผลอีกครั้งเพื่อดำเนินการ ยกเลิก แก้ไข หรือปรับปรุงกฎหมายต่อไป และเมื่อครบกำหนดระยะเวลาหรือมีเหตุอันใด ที่จะต้องแก้ไข ปรับปรุงกฎหมายฉบับนั้น จำเป็นต้องมีการทบทวนความเหมาะสมของกฎหมายฉบับนี้ต่อไป

พระราชบัญญัติ	ผู้รับผิดชอบ	ข้อเสนอแนะในการพัฒนากฎหมาย
พระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ.๒๕๖๒	กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม	๑. หน่วยงานควรมีการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดภายหลังการบังคับใช้กฎหมาย หรือการรับฟังปัญหาอุปสรรคอย่างต่อเนื่อง ๒. เนื้อหาของกฎหมาย ที่มีความซ้ำซ้อน หรือใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น ควรมีการศึกษา วิเคราะห์ ความแตกต่าง จุดเด่นในแต่ละกฎหมาย หรือพิจารณาส่วนที่มีความซ้ำซ้อน ว่าสามารถยุบรวมกันได้หรือไม่ หากไม่สามารถทำได้ หรือทำแล้วส่งผลกระทบในวงกว้าง และไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของ พ.ร.บ. ฯ ก็ควรคงไว้ แต่ต้องมีการสร้างความเข้าใจให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประชาชน เข้าใจในบทบัญญัติของกม. นั้น เพื่อเป็นประโยชน์ในการพิจารณาเลือกใช้ กระบวนการไกล่เกลี่ยที่ถูกต้อง เหมาะสมกับกรณี/ประเภทของข้อพิพาทนั้น ๆ ๓. กำหนดมาตรการ กลไกเฝ้าระวังการเอื้อประโยชน์ ของกลุ่มบุคคล ที่อาจแสวงหาช่องว่างของ กฎหมายเพื่อกระทำการในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง หรือขัดต่อกฎหมาย ๔. จัดทำแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจน เพื่อลดความคลุมเครือในการตีความกฎหมาย/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง ๕. จัดทำคู่มือโดยแยกฐานความผิด/ประเภทคดีที่ไกล่เกลี่ย ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะผู้ไกล่เกลี่ยที่ยังขาดประสบการณ์ในการไกล่เกลี่ย เพื่อลดข้อผิดพลาดในการรับคำร้อง การทำบันทึกตกลง โดยระบุฐานความผิด/ประเภท และแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ๖. กำหนดคุณสมบัติผู้ไกล่เกลี่ยที่มีทักษะ ประสบการณ์ที่เจาะจง หรือแคบลง ไม่ควรแค่เป็นผู้ผ่านการอบรมหลักสูตร หรือขึ้นทะเบียน ตามกฎหมาย แต่ควรมีการฝึกอบรม หรือระยะเวลา ทดลองงาน หรือฝึกไกล่เกลี่ยจริง หรือได้ศึกษาดูงานในศูนย์/หน่วยงานที่มีการขับเคลื่อนได้ ทั้งนี้ ควรต้องพิจารณาถึงความเหมาะสม/ผลกระทบ/ภาระ ที่อาจเกิดขึ้น ๗. สร้างองค์ความรู้ทางกฎหมายแก่ผู้ไกล่เกลี่ย พัฒนาทักษะ ประสบการณ์ /จำลองสถานการณ์ หรือชุดความรู้ที่สามารถศึกษาและเข้าใจได้ง่าย ๘. ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ๙. แสวงหามาตรการสร้างแรงจูงใจ หรือค่าตอบแทนที่เหมาะสมแก่ผู้ไกล่เกลี่ยในหน่วยงานที่ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ย ๑๐. เพิ่มการประชาสัมพันธ์ ๑๑. การขยายฐานความผิดที่สามารถไกล่เกลี่ยได้ทั้งแพ่ง และอาญา อย่างไรก็ตาม ควรประเมินสถานการณ์ในภาพ หรือศึกษาวิจัยต่อประเด็นปัญหาอุปสรรคที่รัดกุม และถูกต้องตามหลัก

พระราชบัญญัติ	ผู้รับผิดชอบ	ข้อเสนอแนะในการพัฒนากฎหมาย
		สถิติ เชิงวิชาการ เพื่อลดข้อผิดพลาดในการกำหนดแนวทาง/นโยบาย หรือแก้ไขระเบียบที่อาจเกิดขึ้นตามมาในอนาคต
พระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙	กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม	๑. กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ได้มีการจัดทำร่างพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา (ฉบับที่...) พ.ศ. ... ภายใต้กรอบแนวคิด ๒ ขยาย ๒ เพิ่ม ๑ ลด ๒ ขยาย ด้วยการ ๑) ขยายการช่วยเหลือจำเลยในชั้นสอบสวนเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนสากล ๒) ขยายระยะเวลาการยื่นคำขอ จาก ๑ ปี เป็น ๒ ปี ๒ เพิ่ม ด้วยการ ๑) เพิ่มการช่วยเหลือผู้ต้องหาในชั้นสอบสวน และ ๒) เพิ่มช่องทางในการบริการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ๑ ลด ด้วยการลดขั้นตอนในการช่วยเหลือเยียวยา ๒. การพัฒนาระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อดำเนินการช่วยเหลือเยียวยาผู้เสียหาย และจำเลยในคดีอาญา ให้มีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น เช่น การพัฒนาการยื่นคำขอออนไลน์ การเชื่อมต่อข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือเยียวยา อาทิ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานศาลยุติธรรม เป็นต้น
พระราชบัญญัติพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙	สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม	ภายหลังจากที่ได้ประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายฉบับนี้แล้ว เห็นว่า สมควรปรับปรุงหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายฉบับนี้ ในเรื่องดังต่อไปนี้ ๑. แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ และจำนวนของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง ๒. แก้ไขเพิ่มเติมความรู้ความเชี่ยวชาญ และวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๗ ๓. แก้ไขเพิ่มเติมให้มีแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม และการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและภาคประชาชน ตามมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ ๔. แก้ไขเพิ่มเติมความเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและภาคประชาชน ตามมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๖ ๕. แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของสำนักงานกิจการยุติธรรม ตามมาตรา ๑๖ ๖. แก้ไขเพิ่มเติมระยะเวลาของแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ และแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม ตามมาตรา ๑๘

พระราชบัญญัติ	ผู้รับผิดชอบ	ข้อเสนอแนะในการพัฒนากฎหมาย
		๗. เพิ่มเติมอำนาจของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ในการวางหลักเกณฑ์ วิธีการ ในการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วม ตามมาตรา ๑๙ เพื่อให้เป็นการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติตาม และบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายนี้ เห็นควรให้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติจัดทำ MOU ร่วมกับหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม เพื่อรวมเป็นแผนปฏิบัติการที่เห็นชอบร่วมกัน โดยเชิญผู้มีอำนาจร่วมลงนาม และพัฒนาเป็นแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมของชาติต่อไป และควรจัดเวทีระดมความคิดเห็นจากภาครัฐและเอกชนเพื่อสะท้อนปัญหาในกระบวนการยุติธรรมที่ขาดการเชื่อมโยงกัน และควรจัดให้มีระบบการประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ จากผู้ใช้บริการหรือผู้ที่สนใจเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการให้บริการ รวมถึงจัดทำช่องทาง การเข้าถึงข้อมูลความรู้เพื่อสนับสนุนให้สามารถใช้ประโยชน์ไปพัฒนาการบริหารงานยุติธรรม และควรดำเนินการปรับปรุงการประชาสัมพันธ์ช่องทาง การเข้าถึง เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพมากขึ้น
พระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๙	สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม	มีแผนในการแก้ไขมาตรา ๕ (๔) ในส่วนของการพิสูจน์ซ้ำ เพื่อให้ประชาชนสามารถขอตรวจพิสูจน์ซ้ำได้รวดเร็วยิ่งขึ้น และแก้ไขมาตรา ๑๕ โดยเพิ่มหน้าที่ของคณะกรรมการกำกับ การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ ให้ออกหลักเกณฑ์การตรวจพิสูจน์ซ้ำ
พระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. ๒๕๖๕	สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงยุติธรรม	- เพิ่มมาตรการในการป้องกันการเข้าถึงใบกระท่อมของกลุ่มบุคคลที่กฎหมายคุ้มครอง เช่น การห้ามขาย บริเวณโดยรอบสถานที่ ซึ่งกำหนดห้ามขายใบกระท่อม - ออกประกาศตามมาตรา ๒๕ (๕) ขายในสถานที่ โดยวิธีการ หรือในลักษณะอื่นใด ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขร่วมกันประกาศกำหนด

พระราชบัญญัติ	ผู้รับผิดชอบ	ข้อเสนอแนะในการพัฒนากฎหมาย
ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๑ เรื่อง ห้ามการดักฟังทางโทรศัพท์หรือเครื่องมือสื่อสารใด ลง ๒๔ กันยายน ๒๕๔๙	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	๑. กฎหมายนี้แม้จะบัญญัติในช่วงเวลาที่มีการเปลี่ยนแปลงองค์กรผู้ใช้อำนาจ และอยู่ในภาวะสถานการณ์บ้านเมืองไม่ปกติ แต่ก็เป็นการบัญญัติขึ้นเพื่อปิดช่องว่างของพระราชบัญญัติวิเทศคมนาคม พ.ศ.๒๕๔๘ และพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ.๒๕๔๔ ที่มีผลใช้บังคับอยู่ก่อนแล้ว ได้แก่ บัญญัติความผิดกรณีผู้รับรู้ข้อความที่ได้จากการดักฟัง ใช้ประโยชน์ หรือเปิดเผยข้อความที่ติดต่อสื่อสารกันแล้วนำไปใช้ประโยชน์ หรือเปิดเผยข้อความนั้นต่อผู้อื่น มีบทเพิ่มโทษสำหรับผู้ให้กระทำความผิดให้ต้องรับโทษเพิ่มขึ้นเป็น ๒ เท่า ดังนั้น แม้ว่ากฎหมายฉบับนี้จะมีบทบัญญัติความผิดใกล้เคียงกับพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ แต่เนื้อหาส่วนใหญ่ของกฎหมายฉบับนี้ ก็ไม่เข้าซ้อนกับพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ แม้ว่าปัจจุบันพัฒนาการของเทคโนโลยี และวิถีชีวิตของประชาชนได้เปลี่ยนแปลงไป แต่กฎหมายฉบับนี้ก็บัญญัติขึ้นเพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน ประกอบกับจากการรับฟังความเห็นของประชาชน โดยกองบัญชาการสอบสวนกลาง พบว่า ประชาชน ส่วนใหญ่ เห็นว่ากฎหมายนี้ไม่กระทบต่อการดำรงชีวิต สิทธิหรือเสรีภาพ หรือเป็นภาระต่อการประกอบอาชีพ และเห็นด้วยกับโทษอาญา จึงไม่สมควรยกเลิกกฎหมายนี้ ๒. เนื่องจากกฎหมายฉบับนี้บัญญัติในช่วงเวลาที่มีการเปลี่ยนแปลงองค์กรผู้ใช้อำนาจ และอยู่ในภาวะสถานการณ์บ้านเมืองไม่ปกติ จึงไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนการยกร่างกฎหมายตามที่ยกเลิกไว้ในรัฐธรรมนูญ และไม่อาจแก้ไข ปรับปรุงกฎหมายที่มีการเข้าซ้อนได้ แต่หากจะยกเลิกก็จะทำให้บทบัญญัติที่เป็นประโยชน์และไม่เข้าซ้อนกับกฎหมายฉบับอื่นถูกยกเลิกไปด้วย ดังนั้น หากมีการทบทวนปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน เห็นควรนำเอาบทบัญญัติและบทกำหนดโทษตามกฎหมายนี้ที่ไม่เข้าซ้อนกับกฎหมายอื่น ไปบัญญัติไว้ในกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔

พระราชบัญญัติ	ผู้รับผิดชอบ	ข้อเสนอแนะในการพัฒนากฎหมาย
พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖	สำนักงานอัยการสูงสุด	- นอกเหนือจากการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเพื่อให้สามารถบังคับใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ แล้ว จากการทบทวนกฎหมายยังได้สะท้อนให้เห็นว่ายังมีประเด็นปัญหาอื่น ๆ ในการบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและแนวทางการปฏิบัติงาน ดังนั้น จึงควรมีการดำเนินการเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย - ควรมีการจัดตั้งหน่วยงานกลางเพื่อทำหน้าที่ในการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีอำนาจในการใช้มาตรการพิเศษ เพื่อทำหน้าที่ในการพิจารณาทำความเข้าใจในการอนุมัติการใช้มาตรการพิเศษ การตรวจสอบการใช้มาตรการพิเศษของเจ้าหน้าที่ การประสานงานกับหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น บริษัทโทรศัพท์เคลื่อนที่ สายการบิน ธนาคาร ฯลฯ รวมถึงดูแลในส่วนของงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ และที่สำคัญคือการทำฐานข้อมูลผู้ต้องสงสัยหรือผู้ต้องหาให้มีความเป็นปัจจุบันและเชื่อถือได้ - จัดอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการพิเศษ ขั้นตอนการขอใช้มาตรการพิเศษ อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นตำรวจ พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ เจ้าหน้าที่ ปปส. พนักงานอัยการ เจ้าหน้าที่ ปปง. ฯลฯ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความเชี่ยวชาญในการแสวงหาพยานหลักฐาน - ควรมีการทบทวนกฎหมายที่เกี่ยวข้องอยู่เป็นระยะเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์และการปรับตัวของอาชญากรข้ามชาติที่มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบวิธีการในการกระทำความผิดอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว - ออกกระเปาะรับรองรับขั้นตอนการขออนุมัติใช้มาตรการพิเศษ - แก้ไขเงื่อนไขในการขอใช้มาตรการพิเศษ เช่น จะขอใช้มาตรการพิเศษได้นั้นจะต้อง "มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะมีการกระทำความผิด..." ซึ่งในทางปฏิบัติเจ้าหน้าที่จะต้องใช้มาตรการพิเศษก่อนถึงจะได้ข้อมูลหรือหลักฐานว่า "มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะ..." ฯลฯ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ - ให้ความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้มาตรการพิเศษ - มีการตั้งหน่วยงานกลางเพื่อบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ	ผู้รับผิดชอบ	ข้อเสนอแนะในการพัฒนากฎหมาย
พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. ๒๕๕๐	สำนักงานศาลยุติธรรม	๑. หากกับผู้รักษากฎหมายตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อยกเลิก มาตรา ๑๑/๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยให้ใช้วิธีสอบสวนตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หากมีความจำเป็นที่จะต้องสอบสวนขยายผลในคดี อาญาอาญา หรือมีเหตุจำเป็นอื่นที่ต้องขยายระยะเวลาการควบคุมตัวให้ผู้จับกุมหรือควบคุมตัว ต้องร้องขอต่อศาลเพื่อพิจารณาถึงความจำเป็นที่จะต้องควบคุมตัวผู้ต้องหาไว้เพื่อการสอบสวน หรือดำเนินการอื่น ๒. หากกับผู้รักษากฎหมายตามพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พุทธศักราช ๒๔๗๗ เพื่อแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๗ วรรคสาม ๑ เป็น “ในกรณีที่ผู้ถูกจับไม่ได้รับการปล่อยชั่วคราวและมีเหตุจำเป็นเพื่อทำการสอบสวนหรือ การฟ้องคดีให้นำตัวผู้ถูกจับไปศาลภายในสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับ ...” (ตัด ข้อความต่อไปนี้ “ถูกนำตัวไปถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวนตามมาตรา ๘๓” คง “เว้นแต่มีเหตุสุดวิสัยหรือมีเหตุจำเป็นอย่างอื่นอันมีอาจก่อล่วงละเมิด ... หรืออาจเรียก พยานหลักฐานมาเพื่อประกอบการพิจารณาก็ได้” ไว้) ๓. หากกับผู้รักษากฎหมายตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาความอาญา และครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ เพื่อแก้ไขพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธี พิจารณาความอาญาและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๗๒ วรรคหนึ่งเป็น “ในกรณีที่ พนักงานสอบสวนได้รับตัวเด็กหรือเยาวชนซึ่งถูกจับ ให้พนักงานสอบสวนนำตัวเด็กหรือ เยาวชนไปศาลเพื่อตรวจสอบการจับกุมทันทีภายในเวลาสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่เด็กหรือ เยาวชนถูกจับ” และให้ตัดข้อความต่อไปนี้ “แต่มีให้นับเวลาเดินทางตามปกติที่นำตัวเด็ก หรือเยาวชนผู้ถูกจับจากที่ทำการของพนักงานสอบสวนมาศาลเข้าในกำหนดเวลาสี่สิบแปด ชั่วโมง นั้นด้วย

พระราชบัญญัติ	ผู้รับผิดชอบ	ข้อเสนอแนะในการพัฒนากฎหมาย
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑	สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	สำนักกฎหมาย ได้มีการนำรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการบังคับใช้ พ.ร.บ. ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ในด้านความคุ้มค่าพบว่า มีผลการประเมินได้คะแนน ๔ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๕ แปลผลได้ว่า การดำเนินงานในภารกิจด้านการปราบปรามการทุจริตมีความคุ้มค่ามาก แต่ต้องมีการปรับปรุงพัฒนากระบวนการทำงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผลของการบังคับใช้ พรบ. เกิดความคุ้มค่ามากยิ่งขึ้น
พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒	สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน	๑. มีการแก้ไข ปรับปรุงกฎหมายตามสถานการณ์ของอาชญากรรมในอนาคต และมาตรฐานสากล ๒. ในการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติและการบังคับใช้กฎหมายต้องเป็นไปตามสถานการณ์ที่ทันทั่วถึงต่อปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และตามมาตรฐานสากลที่กำหนดไว้
พระราชบัญญัติธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๒๘	สภาพนายความในพระบรมราชูปถัมภ์	๑. ควรปรับปรุง บทบัญญัติเกี่ยวกับโครงสร้างและที่มาของ คณะกรรมการบริหารสภาพนายความและคณะกรรมการมรรยาท ทบทวนมาตรการในการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ตลอดจนทบทวนองค์ประกอบ และ/หรือยกเลิกโทษทางอาญาบางมาตรา ๒. ควรมีการเพิ่มแนวทางบริหารจัดการเพื่อการค้นคว้าวิจัย เพื่อจัดเก็บสถิติที่เหมาะสม สนับสนุนแนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ต่อไป

ทั้งนี้ สามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติม ซึ่งประกอบด้วยสื่อนำเสนอ แบบรายงาน และเล่มรายงาน ฉบับสมบูรณ์ในการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการบังคับใช้กฎหมายจากการทดสอบการใช้งานจริง ได้ที่ URL และ QR Code ทำดังนี้

<https://drive.google.com/drive/folders/1GMSgh8RTeJ3e1KJvnx-ezEzl6HYRxWR9?usp=sharing>

